

KŁUKa

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 431 ISSN 146-9271 miesięcznik 15 listopada 2021 2,50 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0142-6923

Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

W numerze:

- Wycieczka członków TMR
- Wieści z Gminy Lyski
- Fotorelacje
- Wele byfija
- Z życia Miasta
- Podania śląskie
- Sprawozdanie z prac Burmistrza
- Rozważania Prezesa
- O zdrowiu
- Kalendarium
- Poezje
- Aktualności
- I dużo więcej ...

**Wdzięczni byłym pracownikom
Kopalni "Rydułtowy",
którzy w latach 1920-1945
bohatersko walczyli o ratowanie mienia
kopalni i przyczynili się do jej rozwoju**

**KAROL MANDERLA
RUDOLF SZNAJDER
JAN WUWER
ANDRZEJ HERZOK
ALOJZY ZIMONCZYK
EWALD WIERTELORZ
JÓZEF POZIMSKI
FRANCISZEK RADLIK
BRONISŁAW DRAŻNY**

1806r. 1920r. 1945r. 2021r.

**Mieszkańcy Miasta Rydułtowy
w 215 rocznicę istnienia Kopalni
Towarzystwo Miłośników Rydułtów
Dyrekcja Kopalni ROW**

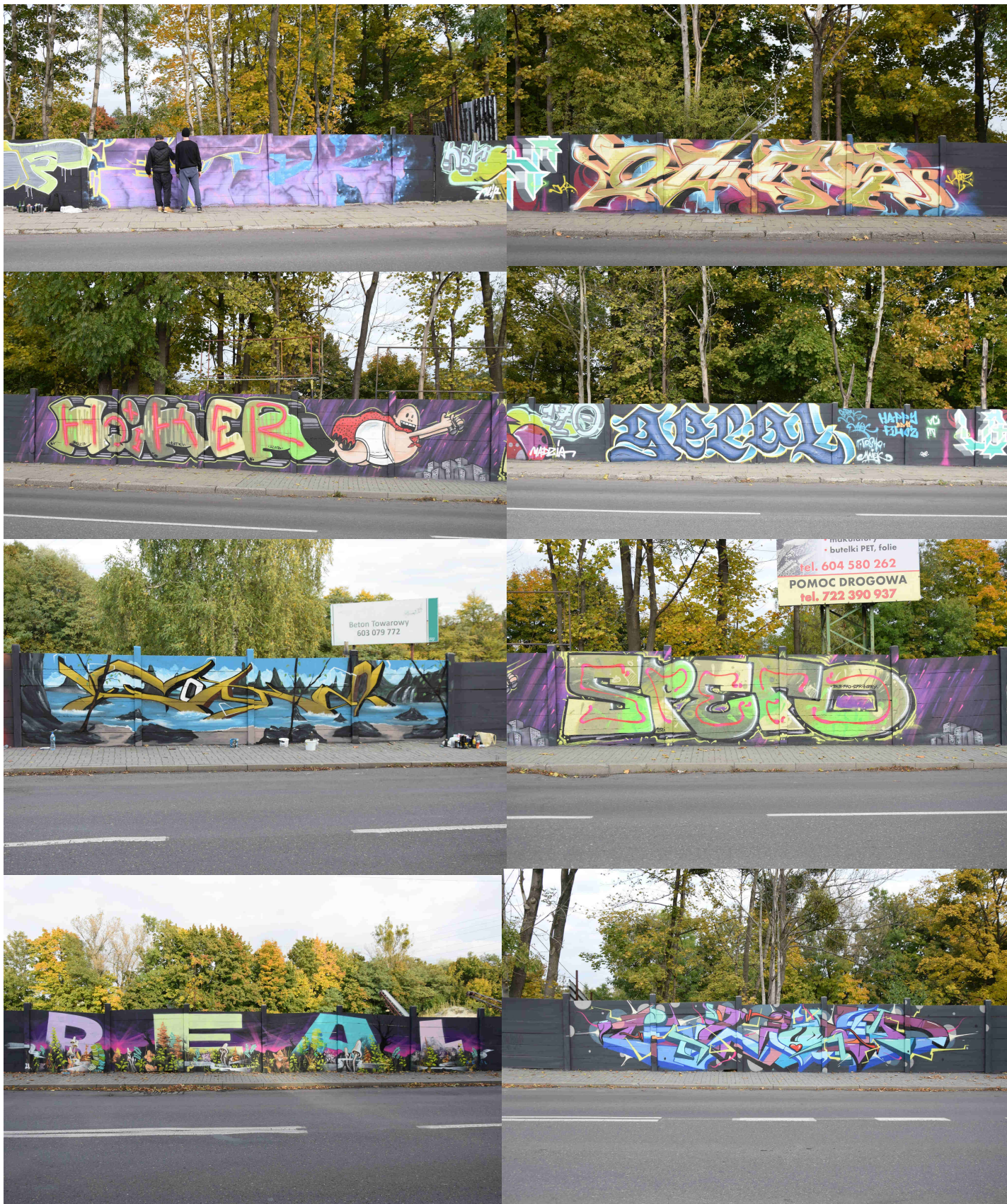
Redaktor wydania:
Joanna Rusok

Redaktor wydania:
Janina Oleś

MurMalada 2021

MurMalada 2021 dobiegła końca pozostawiając po sobie barwny mur na ul. Mickiewicza. Poniżej prezentujemy ciekawe prace artystów, którzy przybyli do Rydułtów nie tylko z okolic, ale także Krakowa i Cieszyna. Street art nazywany często sztuką wolności na stałe zagościł w krajobrazie Rydułtów. Murale można podziwiać nie tylko na ul. Mickiewicza, ale także ul. J. Bema oraz przy miejskiej tężni.

Kronika Szkoły Podstawowej nr 3 w Rydułtowach część 27

Stumaczył: Gryk Markiewka

Jak corocznie, tak i tego roku dyrekcja kopalni podarowała 60 marek, aby umożliwić zorganizowanie uroczystości szkolnej. Wycieczka odbyła się przy muzyce, do gospody na Babigórze. Za zgodą właściciela, główny nauczyciel Kurzeja poprowadził całą młodzież do dużego tamtejszego sadu, który po krótkim czasie zapelniał się wielką ilością widzów. Między nimi znajdował się też dyrektor Kolbe i inni urzędnicy kopalni Charlotte. Również postronnych widzów była znaczna liczba. Klasa wyższa wykonała 6 wycieczonych tańców, przyjętych przez publiczność wielkimi brawami. Spośród pieśni odśpiewano 18, które również przyjęto entuzjastycznie. Gra „Zeh leniwych” i inne występy znalazły ogólne uznanie. Odnosnie pozostałych dwóch klas, to panowie nauczyciele za mało zajęli się uczniami. Woleli oni oblegać bufet, zamiast bawić się z dziećmi i je rozveselać. O tym szeptał również krewni tych malec. Dzieci były obficie ugoszczone kiebasą, bułkami, białym pieczywem i lemoniadą. O zmroku rozpalono małe ognisko i ognie bengalskie. Po czym zadowolona gromada matych obywateli pociągnęła do domu, natomiast ich rodzice i dorośli widzowie napawali się przyjemnym tańcem.

Za przyjemność została niestety przerwana przez żandarmów, gdy organizator tej uroczystości, przed godziną 10-tą opuścił miejsce zabawy.

Fr. Kurzeja

Dokonane przez Trzeciego nauczyciela Haase doniesienie o przywłaszczenie górniczych książek i zeszytów z 5 kwietnia zostało 11 października br. oddalone jako nieuzasadnione. Numer oddalenia Z.227/99 Zgb.ZW.8180 z 11.X.99. Jak dalece pan Haase spadł, wyszło teraz na światło dzienne. Gromadził on przeciwko mnie zaraz od pierwszego dnia notatki aby mnie zademonstrować. Według mego przekonania p. Haase sam dokonał sfalszowania dokumentów, aby je następnie rzucić na moje barki. Zrezygnowałem z rewanzu, ponieważ cenę sobie spokój zamiast się mścić, a po drugie, aby chronić cały stan nauczycielski przed kompromitacją. Wóg pokarał już pana Haase, a z mojej strony niech mu będzie darowane.

Fr. Kurzeja

Na podstawie najważniejszego zarządzenia z 11 grudnia 1899r. odbyła się w klasie wyższej tutejszej szkoły uroczystość jubileuszowa stulecia. Rozpoczęła się ona o 10-tej i trwała do godziny 12-tej w południe. Z tą uroczystością połączono obdarowywanie z okazji Bożego Narodzenia, na które dyrektor kopalni pan Kolbe wyłożył 50 marek, porucznik Strahler 10 marek, pan inżynier Ventrach, pan inżynier wiertniczy Gisenacker i kierownik rachunkowości pan Scholz po 3 marki. Za powyższe datki rozdzielono tutejszym dzieciom szkolnym pierniki i orzechy, a najbiedniejszym również odzież. Sama uroczystość przebiegała następująco:

We wspomnianej izbie znajdowała się przybrana choinka. Uroczystość rozpoczęła się modlitwą „Przyjdź Duchu Świsty”. Po odśpiewaniu pieśni „Cicha noc” główny nauczyciel wygłosił do dzieci klasy niższej krótką przemowę w języku ojezyśnym, w którym wskazał na narodzenie naszego Zbawiciela. Po otrzymaniu przeznaczonych dla nich pierników i orzechów zostały zwolnione. Teraz do izby świątecznej wprowadzono klasę średnią, gdzie uroczystość miała dalszy ciąg. Dzieci z klasy wyższej śpiewały pieśń „Nareszcie on tu jest”. Następnie główny nauczyciel wygłosił przemowę, w której wskazał na czasy rządów króla pruskiego i najważniejsze wydarzenia minionego stulecia. Po tym odśpiewano chorał „Ciebie Boże wielbimy”. W następnej mowie, którą również wygłosił główny nauczyciel dzieci zostały wezwane do trwania wiernie przy naszej rodzinie cesarskiej. Przemowę zakończyło trzykrotne „Hoch!” dla Jego Majestatu, odśpiewanie hymnu narodowego oraz kilku patriotycznych wierszy i pieśni. Po rozdzieleniu poprzednio wymienionych darów, uroczystość w której również wzięli udział naczelnicy gmin Madośzowy Górne, Dolne i Królewskie została zakończona.

Za powierzechowanie!
Madośzowy Królewskie 23 grudnia 1899
Podlesny
Widz. Fr. Kurzeja

Dzień Św. Marcina

Dzień Świętego Marcina wypada w ten sam dzień co Dzień Niepodległości, czyli 11 listopada. Dzień Świętego Marcina to wyjątkowe święto, które w Polsce obchodzi się szczególnie w Poznaniu. To właśnie tam odbywa się festyn i pochód na czele ze świętym Marcinem, który z rąk prezydenta miasta odbiera klucze. Z tym dniem w Wielkopolsce wiąże się również ciekawa tradycja przyrządzania gęsi i wypiekania rogali świętomarcińskich. W trakcie święta organizowane są również barwne pochody, w trakcie których dzieci noszą latarki lub lampiony. Od stuleci na świętego Marcina obowiązywał zwyczaj zanoszenia do dworu, klasztorów czy kościołów tłustych gęsi. Dlaczego? To właśnie jesienią te ptaki są najtłustsze i najdorodniejsze. W niektórych miejscowościach jest również organizowany konkurs na najokazalszą gęś.

Życie i kult Świętego Marcina

Święty Marcin był pobożnym rycerzem z Kapadocji, znanym z wielu dobrych uczynków. Święty Marcin żył w IV wieku naszej ery i jego najbardziej znanym wizerunkiem jest postać siedzącego na koniu rycerza pomagającego kłęczącemu przed nim żebraka. Jedną z najpopularniejszych legend o świętym Marcinie opowiada o podróży rycerza po skutej mrozem ziemi, na której spotkał żebraka. Widząc go, św. Marcin mieczem odciął połowę swojego płaszcza i razem z sakiewką pieniędzy wręczył ciepłe okrycie biedakowi. Legenda mówi, że ów żebrak po tym geście przemienił się w postać Jezusa Chrystusa, co skłoniło Marcina do przejścia w stan duchowny. Około 371 roku święty Marcin został wybrany biskupem Tours, chociaż sam nie chciał przybrać tak zaszczytnego tytułu. Legenda głosi, że Marcin ukrył się przed posłańcami w komórcie z drobiem, ale gęgające ptaki zdradziły obecność rycerza i posłańcy mogli mu przekazać radosną nowinę. Od tej pory atrybutem świętego stała się gąska świętomarcińska, która często się pojawia na wizerunkach Marcina. W całej Europie Środkowej, Polsce, Anglii i Skandynawii św. Marcin jest patronem koni, bydła, żołnierzy i ubogich, przedstawia się go także jako strażnika zimowych zapasów jedzenia. Święty Marcin został również patronem listopadowego uboju bydła i drobiu, połączonego z suszeniem, wędzeniem i pieczeniem mięsa na zimę. W Polsce święta ku czci Marcina wiązały się przede wszystkim z zabijaniem i pieczeniem gęsi. 11 listopada organizowano wielkie uczty, podczas której zjadano duże ilości gęsiny i pieczywa, a całość popijała się gorzałką, piwem i grzonym winem. Jak nakazywała tradycja świętomarcińska, w dniu świętego Marcina patronowi gęsi ludzie powinni byli się dzielić jadłem i napitkiem z najbiedniejszymi. Taką postawę doskonale oddaje legenda o rogalach świętomarcińskich.

Święty Marcin opiekował się także w swoim dniu żarłokami i pijakami. Tradycja świętomarcińskich uczt zachowała się w niektórych regionach na Pomorzu, gdzie do tej pory organizuje się wystawne uczty, a z pieczonych gęsi, a dokładniej z ich kości, wróży się pogodę na nadchodzący rok. Dawniej w Polsce dzień świętego Marcina oznaczał także koniec wszelkich robót w polu i od tej pory nie można już było zajmować się rolą. Wierni wierzyli bowiem, że zakłócanie zimowego wypoczynku ziemi może zakończyć się tym, że w przyszłym roku ziemia nie wyda żadnych plonów.

Swoje prace kończyli także rybacy, którzy przed 11 listopada zwiłali wszystkie sieci, tak by podczas ich pracy nie zaskoczyły ich pierwsze jesienne przymrozki. W dniu świętego Marcina ludność wiejska po raz ostatni przed zimą wypuszczała swoje bydło na pastwiska. O zmierzchu bydło zaganiano z powrotem do obór, uderzając lekko zwierzęta brzoową albo świerkową gałązką, którą nazywało się marcinką. Wszystkie te obrzędy były surowo przestrzegane przez każdego dobre-

go gospodarza.

<https://www.polskatradycja.pl/folklor/swieta/jesienne/dzien-swietego-marcina.html>

O historii z żebrakiem usłyszał jeden z poznańskich cukierników, którego wzruszyła opowieść o dobroci świętego. Do tego stopnia, że postanowił także pomagać biednym. Znalazł na ulicy podkowę, według legendy należącą do konia świętego Marcina i postanowił wypieść coś słodkiego o jej kształcie, by częstować tym ubogich. Wspomnianym piekarzem był Józef Melzer, który znalazł podkowę i pomysł na słodki wypiek wymodlił. Ponoć w nocy w przeddzień odpustu usłyszał na gościńcu stukot końskich kopyt. Wyjrzał za próg i zobaczył rycerza w lśniącej, starodawnej zbroi, na siwym koniu. Przez całą noc napiekł ciasteczek z nadzieniem makowym i bakaliami, uformowanych na kształt końskiej podkowy. Rankiem po mszy odpustowej parafii pod wezwaniem św. Marcina w Poznaniu rozdał wszystkie półksiężycy biednym. Pomysł cukiernika tak bardzo wszystkim się spodobał, że rogale, bo tak z czasem zaczęto je nazywać, wypiekał co roku. Po jego śmierci tradycję przejęli inni cukiernicy i piekarze, zachowując przepis przekazywany z pokolenia na pokolenie.

Tradycja wypiekania rogali marcińskich

W taki sposób rozpoczęła się trwająca do dziś tradycja wypiekania rogali marcińskich w Poznaniu. Tylko w Wielkopolsce może być wypiekany wyjątkowy rogal świętomarciński, który może poszczycić się chronionym oznaczeniem geograficznym. Oznacza to w praktyce, że może on być wytwarzany tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, zgodnie z określoną procedurą i przepisem. Warto dodać, że kluczowym założeniem tych rogali jest napewno niepowtarzalny smak, ale przede wszystkim fakt, że powstały po to, by się nimi właśnie dzielić. Do dziś poznańscy cukiernicy i piekarze kontynuują tę tradycję. W Poznaniu, kilka dni przed dniem 11 listopada w Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej odbywa się wręczenie potwierdzeń uzyskania certyfikatów dla wielkopolskich cukierni i piekarni. Gdy się ono kończy, wszyscy cukiernicy, a także piekarze wraz z przedstawicielami władz miasta przybywają na ulice, by tymi rogalami częstować mieszkańców. Kwintesencją tego wszystkiego jest po prostu kontynuowanie tej pięknej tradycji, od której to wszystko się zaczęło.

Rogale marcińskie

Rogale marcińskie składają się z ciasta półfrancuskiego, nadzienia na bazie białego maku, lukru i posypki z orzechów. Myślę, że tradycję jedzenia rogali marcińskich w dniu 11 listopada można nawet porównać do spożywania pączków czy oponków w Tłusty czwartek. Warto jednak dodać, że nie jest to zwykły, byle jaki rogal... O nie! To wypiek z długą tradycją i specjalną recepturą. Przepisy stosowane do wypieku rogali marcińskich są ściśle określone, a indywidualne podejście producentów chronione jest w największej tajemnicy.

Co roku w województwie wielkopolskim zjada się nawet kilkaset ton rogali marcińskich. Można je kupić w cukierniach, piekarniach, na straganach przy kościołach, większych marketach, a od kilku lat nawet przez Internet.

<https://poprostupycha.com.pl/przepis/rogaie-marcińskie/>

Rogale marcińskie oryginalny przepis znajdziecie pod linkiem:

<http://artkulinaria.pl/rogaie-swietomarcińskie-oryginalny-przepis>

Krystian Burda na muralach

Wiemy, jak będą wyglądały murale na odnowionych budynkach w Boguszowicach. Oprócz oznaczeń adresowych, pojawią się na nich portrety patronów. Powstaną też malunki inspirowane twórczością Krystiana Burdy. Budynki należące do ZGM w Boguszowicach przeszły przemianę. Zostały m.in. termomodernizowane, zyskały nowe źródła ogrzewania zamiast „kopciuchów”. W niedalekiej przyszłości ozdobią je murale.

Jak będą wyglądały murale?

Na budynkach o tradycyjnej bryle i spadzistych dachach obok oznaczeń adresowych malowanych na elewacjach pojawią się linearne portrety patronów ulic z krótkimi, encyklopedycznymi biogramami.

Na nowszych prostopadłościennych blokach powstaną murale inspirowane twórczością Krystiana Burdy (1935-2015)- związanego z Rybnikiem twórcy z nurtu tzw. neokonstruktywizmu. Wygląd budynków będzie wpisywał się w System Identyfikacji Wizualnej, który już obowiązuje w naszym mieście.

Józef Lompa

Michał Grażyński

Doktor Józef Rostek

Wojciech Bogusławski

Portrety
patronów ulic
– przykłady

Linearne ilustracje z portretami lub scenami związanymi z patronami ulic – utrzymane są w stylu grafiki kulturalnej rybnickiego ZGM, są spersonalizowane, oparte na zdjęciach dwóch grubości linii, z charakterystycznymi, zwężającymi się zakończeniami.

W szczególności zalecane jest wyróżnienie portretami ulic, którym patronują postaci związane z Rybnikiem i Śląskiem, mniej ważne lub szczególnie interesujące – tak by murale pełniły też rolę edukacyjną.

Józef Lompa

Michał Grażyński

Doktor Józef Rostek

Wojciech Bogusławski

Józef Chłosta

Józef Świdorski

Władysław Rydzewski

Czesław

Jan Gajewski, Alan Shepard

Zygmunt Właz

Władysław IV

Jan P. Kmita

na podstawie

<https://www.rybnik.com.pl/wiadomosci/bloki-w-boguszowicach-zyskaja-murale-tak-beda-wygladaly.wia5-3266-49143.html>

Lucjan Malinowski, autor zbioru, którego fragmenty prezentujemy wybierając się w 1869 roku w słynną podróż etnograficzną na Śląsk poruszał się śladami Józefa Lompy. Byłoby wspaniale, gdyby pamięć o tym wspaniałym Ślązaku nie zaginęła!

Podania

Niemcy i „wassermann”

Szli raz dwa chłopci Niemce do miasta. Jeden Polak siedział z nimi i najdł ser. Leci ku tym chłopcom a prawi:

- Hej, wy, jest to wasz ser, mam?

A „mann” to jest chłop, a ten Niemiec rozumiał, że on jest „Wassermann”, a Wassermann to utopiec. Tak wziął kij, a wyrzezał temu chłopowi – a chłop nie wiedział, o co.

Jak chłop pana w łgarstwie przewyższył

W jednej wsi był pan, wielki figlarz. On bardzo rad, dy mógł kogo dobrze za błazna mieć, a go obelgać. Dowiedział się też, że w jego jednej dziedzinie też jest bardzo wielki sztyldziarz a mądrak, że jeszcze tego pana przebież.

Tak se posłał po niego a prawił mu:

- Ty, Jach słyszał o tobie, że ty musisz dobrze łąć i ludzi oszydzić. Tak tu teraz widzisz sto twardych, ale też tu widzisz korbacz. Jak mnie ty tu teraz jakiej szykownej lzy nie powiesz, tak dostaniesz sto batów; jeśli ale powiesz jaką szykowną lęz, tak se weźmiesz te sto twardych.

On prawił:

- Panie, jach jeszcze za mojego życia żadnego nie obełgał, bo mi moje ojcowie dycki przykazowali, żebych nigdy nie łął, że to wielki grzech.

Pan ale prawił:

- To być musi, bo jak nie, to już obdzierzysz te sto batów.

Takech ja prawił temu panu:

- No, dyż już tak, to będę mówić, ale samą prawdę. We święty Szczepan toch też był w kościele, a tam ksiądz święcił obile a ciepał po kościele, a ludzie pilno zbierali. Jach się tam docić chnet nie mógł, ledwa mi się dostało jedno ziarno jęczmienia. Takech se prawił: cóż z tym jednym ziarnkiem robić? Mogłoby mi się jeszcze stracić. Takech go zaraz pod okno do śniegu zasiał. Rano, jakech ocucił, patrzmy, a tu widzimy mój jęczmień już tak wysoko wyrośnięty – aż do nieba, no takech ja se umienił po tym jęczmieniu się do nieba dostać i leżę, aż na koniec tego jęczmienia, ale tu jeszcze dość moc chybotalo do nieba. Cóż tu robić? Takech huśtał tym jęczmieniem, ażech tak nim zahuśtnął i lekoch skoczył do nieba. Tamach widził rozmaite przepiękne rzeczy, ale to było z daleka. Takech se umienił iść dalej, obych tę piękność lepszej obezdrzył. A co to? Widzimy – leci tu gromada aniołów z kijami, a ci mi grożą, abych się już z nieba pakował. Tak ja do ucieczki. Ale przydę k tej dziurze, kajech do nieba weskokczył, a tu już tego jęczmienia nie masz, jeny gromada jęczmiennych plew. Tak ja skok weznę kręcić prowaz, a jakech był z nim gotowy a uwiązałech go tam na wierchu, toch się po nim na dół spuścił. Ale jakech na koniec tego prowaza przyszedł, to jeszcze bardzo moc do ziemi chybotalo. Tak cóż tu robić? Tożech zrobił tak: urznąłech tego prowaza na wierchu kęs, a na spodku-ch go przywiązał. Spuszczam się dalej: jak przydę na koniec, to znowu kielanaście się chybuje. Tak cóż robić? Inszej rady nie było jak zeskoczyć. Wpadłech głęboko do jednego glinika.

Ten pan prawił na to:

- Wszystko może być, to może być prawda. Tu i koniec?

- O panie, ka tać tam koniec. Nie. wielech ja jeszcze wystał – jak się widzimy aż po kark w gliniku. Cóż tu robić? Ale se chnet pomógł. Zabiegnałech se do dom po ryl a po motykę i wykopałech się. Tu pocznął wielki deszcz. Każ ja tu ubogi człowiek się teraz skowam, żebych tak bardzo nie moknął? Obhledam się i widzimy człowieka tam w tym polu, w szerokim kłobuku stać. Toż ja tego człowieka prosim, dyby dozwolił mi pod tym kłobukiem trocha stanąć, aż ten deszcz przestanie. On mi nic nie odpowiedział, alech ja już więc nie prosił, jonych się wcisł pod ten jego kłobuk. Obhledam się, co też tu ten człowiek ma do pracy, ale widzimy, że on świnię pasie. Tak ja potem, jak deszcz przestał, chcę mu też podziękować za to skłonienie pod ten kłobuk, a tu widzimy, że to są jeich pan ociec, co tam świnię paśli.

Tu zeskoczy ten pan ze stołka a prawi:

- Łzesz, ty przekłety łgarzu! Mój tacik świnię pasł?

A dał mu strasznie przez gębę, ale siedlak nie prawił nic, jeny zebrał sto twardych, podziękował panu i siedł do dom.

Trzej Polacy z płuckami

Trze byli Polacy i szli do światu, chcieli świat zwizyterować. Tak przyszedli do jednego masarza, kupili sobie płucka od niego, tak tego masarza pytali, jak się to gotuje.

Tak on wzion krede i napisał jednemu na plecach:

„Czosnek z cebulą i tak tyńtyryńty gotują”

I szli bez wieś, tak wypadły psy na nich, a ten Polak wzion (te płucka) na kij na plecach niósł tak. Te psy wypadły na nich i wypadł jeden wielki pies, skoczył na niego (na Polaka) i te płucka mu wzion. Tak ten drugi Polak popluł na rękę i prętko zetrzył to pismo, a powiada do tego psa:

- Zjesz ty diabła, otrujesz się, bo nie będziesz wiedział, jak ich ugotować.

Potem szli dalej i przyszedli w jeden las. Ta się zaćmili w tym lesie; zaszła ich tam noc. Był tam świerk w tym lesie, wleźli nań i padali se:

- Teraz widzimy światło w tej stronie. Teraz zleziemy a pójdziemy tam, kędy się nam świeci.

Myśleli, że tam kraj znajdą z tego lasa. Tak se padali:

- Wleźć jak wleźć, ale jak zleziemy teraz?

Toż ten jeden powiada:

- Ty się chyć wierszołka tego świerku, a ja się ciebie chycim za twoje nogi, a ty zaś, co na spodku był, za moje nogi się chycisz.

I tak się pochytali jeden drugiego za te nogi (i powiadali):

- Tak ten świerk się ognie z nami i tak się spuścimy na dół.

Ale ten świerk się nie ogion, tak że ten, co się dzierzył wierszołka, tak że mu ręce mdlały. I ten na spodku powiada:

- Popluj te ręce!

A tak że on te ręce popluł, puścił się i tak że wszyscy trze spadli na dół. Tak, że wszyscy trze rozeszli się do swojego domu.

Źródło: „Powieści ludu na Śląsku” Wydawnictwo Literackie, Kraków 1953.

Odznaczenia państwowe dla nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 1 im. Karola Miarki w Rydułtowach

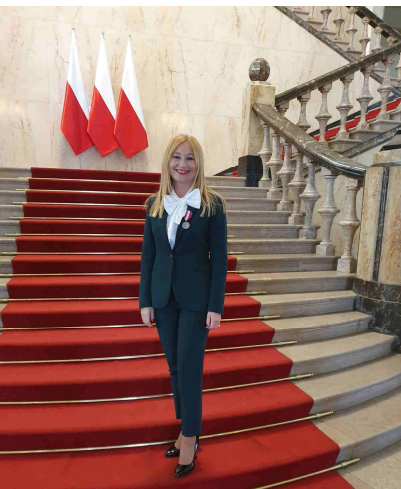
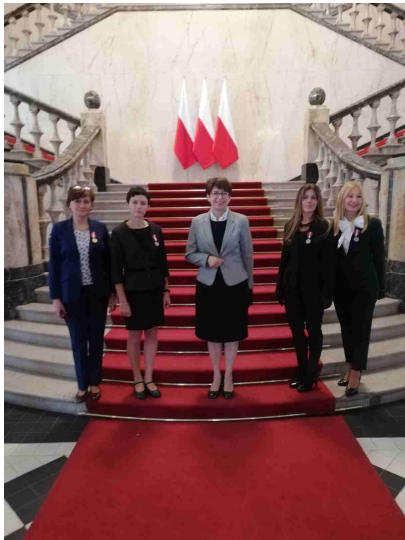
W Westybulu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach 19 listopada 2021 r. odbyła się uroczystość uhonorowania pracowników oświaty odznaczeniami państwowymi. Śląska Kurator Oświaty Urszula Bauer wręczyła odznaczenia państwowe przyznawane przez Prezydenta RP pracownikom placówek oświatowych.

Za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę została uhonorowana wicedyrektor szkoły p. Aldona Skrzyszowska. Medalem Złotym za Długoletnią Służbę został odznaczony p. Roman Kałuża.

Medal przyznawany jest nauczycielom, którzy przez lata pracy wyróżniali się osiągnięciami dydaktycznymi i wychowawczymi. Dzieliли się wiedzą oraz doświadczeniem z innymi nauczycielami, a swoją postawą stworzyli wzorec nauczyciela i wychowawcy.

Serdecznie gratulujemy!

Dyrektor szkoły

Ilona Lemiesz

Nowy KONKURS

Dzięki istnieniu Kopalni Rydułtowy nasze miasto było już od okresu międzywojennego, a zwłaszcza po 1945 roku atrakcyjnym miejscem z uwagi na możliwość pracy na kopalni, dobre zarobki i dodatki socjalne, w tym możliwość otrzymania mieszkania. Jeśli w latach międzywojennych z różnych stron Polski przybywali głównie urzędnicy, nauczyciele, a ze Śląska cieszyńskiego kadra inżynierska na kopalnię, to po wojnie obserwujemy duże zróżnicowanie wśród przybywających do naszego miasta, choć nadal na kopalnię przybywa kadra techniczna głównie ze Śląska cieszyńskiego, nauczyciele - przesiedleńcy z okolic Lwowa, Wilna i Podola, ale zapotrzebowanie na górników spowodowało wielki napływ przeważnie mężczyzn do Rydułtów i sąsiednich miejscowości z całej Polski. Sprzyjało takiej migracji powstanie wielu szkół górniczych, internatów dla uczniów i Domów Górnika dla już pracujących górników. Faktem jest też duża emigracja rodzimych mieszkańców do Niemiec. W latach 60-tych znaczna część naszych mieszkańców to przyjeźdźni, z których wielu „zapuściło” na trwałe swoje korzenie żeniąc się z naszymi mieszkankami. Powstał tygiel kulturowy regionów, postrzegany przez różne gwary, obyczaje, ubiór, potrawy, nastawienie do pracy, zabawy, nauki. Kilkudziesięcioletnia obecność osób z różnych stron Polski scementowała w znaczny sposób tak zróżnicowane społeczeństwo, choć i obecnie obserwujemy zwłaszcza u ludzi ze starszego pokolenia zróżnicowania w wymowie, sposobie świętowania, nastawienia do religii itp. Integracja miała różne oblicza, inna na kopalni, inna w miejscu zamieszkania, a jeszcze inna gdy powstawały mieszane małżeństwa. Często różnice gwarowe, inna kultura, historia, stwarzały zabawne sytuacje, które są obecne w dowcipach, wspominkach, piosenkach czy skeczach. Takie sytuacje zdarzały się w naszym mieście i gminach sąsiednich. Zbliżające się 30-lecie samodzielności jest dobrą okazją by pokazać te zderzenia kulturowe, które spowodowały, że nasi mieszkańcy tworzą społeczność, w której możemy dostrzec wpływy różnych kultur i obyczajów z widocznymi zanikami niektórych śląskich obyczajów i kultury (język, stroje, pieśni). Tą różnorodność kulturową chcemy pokazać przez publikacje, wywiady, zachowane zdjęcia, pamiątki, Finalnym działaniem będzie impreza publiczna w rydułtowskim RCK Feniks gdzie poprzez piosenki, taniec, formy kabaretowe, przypomnimy jak wyglądała integracja między Ślązokami i przybyłymi do Rydułtów, nazywanymi do dziś gorolami, zaś osoby, które są do dziś naszymi mieszkańcami - oswojonymi gorolami w pełni zintegrowanymi z hansami jak przyjeźdźni nazywają Ślązaków.

Na działania w ramach projektu składają się:

1/ Przygotowanie 12 reportaży-wywiadów z Ślązokami oraz przyjeźdźcami i werbusami z całego kraju w gazecie Kluka i na stronie internetowej / umowy na przygotowanie reportaży-wywiadów ze zdjęciami/

2 /Konkurs dla młodzieży: "Wspomnienia przyjeźdźczych dziadków o pierwszych kontaktach ze Ślązokami-Rydułtowanymi, Wspomnienia starszych o pierwszych kontaktach z werbusami" - 3 nagrody rzeczowe dla zwycięzców

-ogłoszenie konkursu w szkołach rydułtowskich, ocena reportaży, zakup nagród rzeczowych, publikacje wyróżnionych prac w gazecie Kluka

3/Przygotowanie piosenek mówiących o różnicach kulturowych- oferta do zespołów, przesłuchanie utworów i zakwalifikowanie na finał; - przygotowanie przez zespół Klika Machnika 2 utworów na finał, gratyfikacje dla zespołów z wybranymi piosenkami

4/Zaproszenie zespołów tanecznych do pokazania tańców z 3 regionów Polski

5/Przygotowanie form kabaretowo - scenicznych przez zespół „Ciaprocki „na podstawie poznanych scen obyczajowych

Zapraszamy do współpracy!

Zarząd TMR i Redakcja Kluki

SPRAWOZDANIE z PRAC BURMISTRZA i URZĘDU

za okres od 30 września 2021r. do 20 października 2021r.

Referat Inwestycji

1. PRZEBUDOWA ULICY OFIAR TERRORU NA ODCINKU OD NR 85 DO NR 91

Wykonawca robót budowlanych, firma A&M Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Mateusz Kühn z Krzyżanowic, opracował tymczasową organizację ruchu i złożył ją do Starostwa Powiatowego Wodzisławiu Śl. celem zatwierdzenia. 11 października został zatwierdzony projekt czasowej organizacji ruchu. Zostały zlecone przez wykonawcę robót nadzory branżowe. W dniu 21 września wykonawca robót zawarł umowę na użyczenie pasa drogowego.

Termin realizacji robót budowlanych: 30 kwietnia 2022 r.

Wartość umowy: 1 296 054,30 zł.

2. PRZEBUDOWA TERENU PRZY ZBIORNIKU WODNYM „MACHNIKOWIEC” CELEM UTWORZENIA MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH – ETAP II

Wykonawca robót budowlanych, Zakład Produkcyjno-Remontowo-Budowlany Artur Marcinek, wykonuje następujące roboty budowlane:

- prowadzi się roboty związane z rozbiórką deskowania płyty żelbetowej budynku magazynowo – socjalnego oraz przygotowaniem do robót zbrojarskich ściany żelbetowej od strony skarpy,
- prowadzi się roboty związane wykonaniem ścieżki rowerowej od strony urządzeń ścieżki zdrowia w kierunku Machnikowca.

Termin realizacji umowy: do dnia 29 kwietnia 2022 r.

Wartość umowy: 1 642 000,00 zł.

3. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA - III ETAP

Zgodnie z informacją uzyskaną od PGG KWK ROW Ruch Rydułtowy, naprawa szkód określonych w zawartej ugodzie, wyrządzonych ruchem zakładu górniczego w budynku Urzędu Miasta nastąpi w roku 2022.

W ramach naprawy szkód górniczych zostaną wykonane niżej wymienione roboty:

- elewacja – wykonanie napraw ukośnych pęknięć arkad w okolicy sklepienia i przy nadprożach okiennych oraz pojedynczych pęknięć cokołów boniowanych, wykonanie wyrównania boni cokołowych po wykonanych naprawach,
- II piętro – wykucie i zabetonowanie wzdłuż pęknięć liniowych posadzek lastryko, zagruntowanie posadzki, skucie cokołków cementowych oraz ułożenie płytek posadzkowych łącznie z biegiem schodowym,
- I piętro – wykucie i zabetonowanie wzdłuż pęknięć liniowych posadzek lastryko, zagruntowanie posadzki, skucie cokołków cementowych oraz ułożenie płytek posadzkowych łącznie z biegiem schodowym, odbicie i wykonanie pasem popękanych i zarysowanych tynków stropów na korytarzu wraz z ich osiatkowaniem, przetarcie powierzchni stropów,
- parter – odbicie i wykonanie pasem popękanych i zarysowanych tynków stropów na korytarzu wraz z ich osiatkowaniem, przetarcie powierzchni stropów a także wykonanie robót towarzyszących, elewacyjnych (na cokołach i arkadach) malarskich

i porządkowych po robotach.

Szczegółowy zakres rzeczowy robót określi dokumentacja projektowo-kosztorysowa sporządzona przez Polską Grupę Górnica.

Roboty w budynku urzędu planuje się przeprowadzić w roku 2022.

W ramach realizacji zadania zostanie wykonana także wentylacja grawitacyjna pomieszczeń wraz z ich malowaniem. Planowana inwestycja obejmuje: podłączenie poszczególnych pomieszczeń do istniejących przewodów kominowych, wykonanie nowych przewodów kominowych – wentylacyjnych i podłączenie do nich poszczególnych pomieszczeń, wyprowadzenie przewodów kominowych ponad połacie dachu.

4. PRZYŁĄCZENIE BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OSIEDLU KAROLA DO CIEPŁOCIĄGU WRAZ Z ICH TERMOMODERNIZACJĄ

Wykonawca robót budowlanych, Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „Ecomplex” Ewa Grinspek z siedzibą w Łukowie Śląskim, wykonuje następujące roboty budowlane:

- wykonywane są roboty budowlane związane z pokryciem blachodachówką budynków nr 149 i 20 wraz z obróbkami,
- wykonywane są roboty budowlane związane z układaniem okładziny elewacyjnej z płytek,
- trwają prace związane z wykonaniem nowych wylewek oraz podłóg parteru w budynkach,
- prowadzi się roboty związane z wykonaniem instalacji ciepłej i zimnej wody budynków,
- montowana jest stolarka drzwiowa.

Termin realizacji zadania zgodnie z obowiązującą umową i aneksami: do dnia 3 stycznia 2022 r.

Wartość umowy na roboty budowlane wraz z podpisanymi aneksami: 5 988 677,70 zł brutto

5. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ W MIESZKALNYCH BUDYNKACH KOMUNALNYCH

Budynek przy u. Radoszowskiej 123

Trwa rozliczanie inwestycji i przygotowanie dokumentacji do przekazania zarządcy budynku.

Budynek przy u. Barwnej 1

Wykonawca robót, firma FOBUD, prowadzi roboty związane z:

- układaniem płytek klinkierowych - gzyms ozdobny na elewacji od strony Nacyny,
- montażem blachodachówki na połaci dachowej,
- montażem okien dachowych w miarę postępu robót dekarских,
- układaniem płyt z wełny mineralnej w przestrzeni dachu krokwiowego na poddaszu
- układaniem płyt g-k na poddaszu.
- montażem rozdzielni elektrycznej
- układaniem płytek posadzkowych - podest klatki schodowej na parterze.

Na ukończeniu są roboty związane z instalacjami grzewczymi w budynku, tj. instalacja c.o., c.w.u., instalacja solarna. Termin wykonania robót do: 19 stycznia 2022 r.

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 103 a

Trwa rozliczanie inwestycji i przygotowanie dokumentacji do przekazania zarządcy budynku.

Budynek przy ul. Plebiscytowej 37

Trwa rozliczanie inwestycji i przygotowanie dokumentacji do przekazania zarządcy budynku.

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 6,6a i Gen. Józefa Bema 28

Trwają prace komisji przetargowej ogłoszonego po raz kolejny przetargu nieograniczonego na wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej dla instalacji gazowej celem podłączenia kucharek gazowych.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 70, budynek przy ul. Adama Mickiewicza 6, budynek przy ul. Bohaterów Warszawy 38,
Trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. z Białegostoku.

Wartość każdej z umów: 41 820,00 zł.

Termin opracowania dokumentacji: do 10 stycznia 2022 r.

Budynek przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427

Trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. z Białegostoku.

Wartość każdej z umów: 39 360,00 zł

Termin opracowania dokumentacji: do 17 stycznia 2022 r.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49

Trwają prace komisji przetargowej ogłoszonego po raz kolejny przetargu nieograniczonego na wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej. W wyznaczonym terminie wpłynęły cztery oferty w przedziale cenowym od 30 200,00 zł do 97 170,00 zł.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 78

Zakończono prace komisji przetargowej. Wybrano ofertę pana Waldemara Bober prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Studio Architektury Waldemar Bober z siedzibą w Radlinie - na kwotę 29 151,00 zł.

6. MODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2

Powołano komisję przetargową, która opracowuje stosowną dokumentację, celem ogłoszenia postępowania na wybór wykonawcy robót dla I etapu realizacji zadania związanego z modernizacją budynku szkoły. Planuje się wykonanie robót związanych z adaptacją części parteru na oddziały przedszkolne oraz wykonanie instalacji hydrantowej w całym budynku. Powstaną 4 oddziały mieszczące po 25 dzieci oraz 1 oddział mieszczący 20 dzieci a także nowa klatka schodowa dostosowująca obiekt dla osób niepełnosprawnych. Wartość kosztorysowa zadania dla I etapu wynosi 3 122 800,00 zł brutto.

7. UTWARDZENIE TERENU PRZY UL. W. KORFANTEGO.

Wykonawca robót, Roles S. C. Zakład usług wodociągowo-kanalizacyjnych Gierucki L. Michna J., przystąpił do robót budowlanych. Trwają prace związane z robotami ziemnymi.

Wartość umowy: 212 290,66 zł brutto

Termin zakończenia robót budowlanych: 9 listopada.

8. BUDOWA PIŁKOCHWYTU NA BOISKU TRENINGOWYM ORAZ MODERNIZACJA NAGŁOŚNIENIA NA STADIONIE MIEJSKIM „NAPRZÓD”

Wykonawca robót 23 września uzyskał ze Starostwa zaświadczenie z dnia 16 września o braku sprzeciwu do zgłoszenia robót budowlanych. W dniu 14 października wykonawca przekazał komplet dokumentacji projektowej i kosztorysowej.

Wartość robót budowlanych: 20 132,85 zł.

Termin wykonania robót budowlanych związanych z budową piłkoczwytu: 15 grudnia.

9. WYBIEG DLA PSÓW „PSI KWADRAT” PRZY UL. A. MICKIEWICZA — BUDŻET OBYWATELSKI 2021

W dniu 15 października wykonawca Bruki Trawiński Sp z o. o. zgłosił zakończenie robót budowlanych. Na dzień 21 października wyznaczono rozpoczęcie czynności odbiorowych.

Wartość kosztorysowa zadania: 52 080,00 zł.

10. MODERNIZACJA DROGI OSIEDLE ORŁOWIEC OD BUDYNKU NR 76 DO BUDYNKU NR 94

Trwają prace projektowe.

Termin opracowania dokumentacji projektowej: 13 grudnia.

Wartość umowna prac projektowych wraz z nadzorem autorskim: 22

000,00 zł

11. MODERNIZACJA BUDYNKU ŻŁOBKA – WINDA W RYDUŁTOWACH

Przygotowano rozliczenie inwestycji.

Łączna wartość zrealizowanej inwestycji wynosi 47 551,80 zł.

12. MODERNIZACJA OSIEDLA NA WZGÓRZU

Sprawę dotyczącą istniejącego ciągu kanalizacji deszczowej służącej do odprowadzenia wód opadowych z terenu projektowanej inwestycji prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej. Do czasu odtworzenia uszkodzonej trasy kanalizacji deszczowej, jako odbiornika wód opadowych z projektowanej inwestycji, prace związane z ogłoszeniem przetargu na wykonanie robót budowlanych zostały wstrzymane.

13. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU KOMUNALNEGO – OSIEDLE KAROLA 21 w RYDUŁTOWACH

Złożono wniosek o dofinansowanie zadania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

14. MODERNIZACJA UL. NOWEJ

W dniu 11 października biuro projektowe Studio Połomscy Edyta Połomska dostarczyło dokumenty konieczne do uzyskania odstępstwa od przepisów techniczno-budowlanych. W dniu 15 października zostały one przekazane do Starosty Wodzisławskiego.

15. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ RYDUŁTOWSKIEGO CENTRUM KULTURY

W dniu 5 października rozpoczęto czynności odbiorowe.

W najbliższym czasie przeprowadzony zostanie odbiór końcowy.

Na budynku zabudowano system fotowoltaiczny o łącznej mocy 30,0 kW.

Wartość umowy: 112 733,90 zł.

Inspektorem nadzoru inwestorskiego jest Grzegorz Mrozek prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: „MROZEK GRZEGORZ DORADZTWO BUDOWLANE USŁUGI G. MROZEK” z siedzibą w Gaszowicach.

Wartość umowy: 4 920,00 zł.

Termin realizacji umowy: do dnia 29 października.

W dniu 15 października rozesłano do 5 wykonawców drogą elektroniczną (e-mail) zapytanie ofertowe na zakup wraz z montażem tablicy pamiątkowej.

Termin składania ofert upływa 22 października.

16. MODERNIZACJA UL. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO

Uzyskano wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Rydułtowy tylko dla części inwestycji objętej planem. Dla pozostałego zakresu dla potrzeb uzyskania pozwolenia na budowę koniecznym jest uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Wobec tego wystąpiono do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach o wskazanie organu zastępczego do przeprowadzenia tej procedury. Pismem z dnia 14 października Samorządowe Kolegium Odwoławcze wyznaczyło Prezydenta Miasta Wodzisławia Śl. do przeprowadzenia postępowania.

17. BUDOWA PUNKTU PRZESIADKOWEGO PRZY UL. OFIAR TERRORU

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego.

Kartka z kalendarza Listopad

listopad 1925r. - boisko przy ulicy Pszowskiej (obecnie Traugutta) zostało ogrodzone,

listopad 1999r. - oddano do użytku parking przy ulicy Blachnickiego,

listopad 1858r. - oddano do użytku rydułtowski tunel, ma on 160 lat!

18 XI 1655r. - potop szwedzki - obrona Jasnej Góry,

11 XI 1818r. - zakończyła się I Wojna Światowa,

11 XI - Święto Niepodległości,

998r. - św. Odilon z Clumy zapoczątkował obchody Dnia Zaduszych; święto to powszechnie zaczęto obchodzić w XIII w.

4 XI 1790r. - założony został cmentarz na Powązkach w Warszawie,

30 XI 1994r. - została zarejestrowana Spółdzielnia mieszkaniowa "Orłowiec" w Rydułtowach,

6 XI 1939r. - gestapo aresztowało profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego,

1 XI 1893r. - zmarł Jan Matejko,

15 XI 1916r. - zmarł Henryk Sienkiewicz,

26 XI 1855r. - zmarł Adam Mickiewicz,

30 XI 1978r. - zmarł ks. proboszcz Wojciech Urban,

12 XI 2010r. - zmarł Henryk Mikołaj Górecki,

9 XI 1942r. - w Dachau zmarł Ewald Kubatko, instruktor ZHP, listonosz,

29 XI 1943r. - w Oświęcimiu został rozstrzelany Jan Margciok, instruktor ZHP,

25 XI 1919r. - urodził się Leonard Sikora, instruktor ZHP,

listopad 1996r. - otwarto nowy Komisariat Policji przy ulicy Raciborskiej,

listopad 2000r. - z inicjatywy Akcji Katolickiej przed kościołem pw. św. Jerzego została ustawiona gabłota, w której umieszczono figurę św. Jerzego,

listopad 2001r. - oddano do użytku nowy dworzec autobusowy przy ul. Traugutta.

zebrał Stanisław Brzeczek

Historia Śląska.

Ostatnia wojna królów Polski o Śląsk

Druga połowa XV wieku to burzliwy i niepewny czas dla Śląska o który zamierzają skrzyżować miecze królowie: Węgier-Maciej Korwin i Polski-Kazimierz Jagiellończyk, którzy już od dłuższego czasu prowadzili ostrą rywalizację o wpływy na Śląsku, Łużycach i Czechach, które po rewolucji husyckiej nie mogły politycznie przyjąć do siebie. Kazimierz Jagiellończyk miał pecha, że trafił na takiego rywala jakim

był Maciej Korwin - jeden z najwybitniejszych władców Renesansu - człowieka świetnie wykształconego, energicznego, bardzo dobrze przygotowanego do rządzenia, - doskonałego wodza i żołnierza - twórcy słynnej armii najemników „Czarna Burda” z którą odnosi szereg błyskotliwych zwycięstw. Cały rok 1473 płonęło pogranicze polsko-węgierskie. Maciek Korwin inspirował najazdy rabunkowe śląskich raubritterów i awanturników na Wielkopolskę. Jednocześnie nie opłacani zaciężni żołnierze polscy łupili północne granice Węgier (Słowacja). Z początkiem 1474 r. wódz węgierski Tomasz Tarczany wkroczył na Podkarpacie szerząc straszliwe spustoszenie, niszcząc Jasło, Duklę, Pilzno, które następnie zajęli. Po tym wszystkim w Krakowie zdecydowano się na wyprawę na Śląsk będący w posiadaniu króla Węgier. Król Polski nie miał pieniędzy na wartościowe wojsko najemne więc zwołał pospolite ruszenie rycerskie, które już od dłuższego czasu było pozbawione większej wartości bojowej i nadawało się najlepiej do działań represyjno-pacyfikacyjnych, o czym Ślązacy będą mieli okazję wkrótce się przekonać. 26 września 1474 r. potężna armia polska licząca 60 tys. wojów wtargnęła na Śląsk. Tak liczna armia, do tego w większości konna utrudniała sprawne działanie zwłaszcza aprowizację, co będzie jednym z powodów niepowodzenia całej wyprawy. Król Polski był pozbawiony talentów wojskowych a jednak stanął na czele tej licznej armii, która pod Krapkowicami przekroczyła Odrę i szeroko rozlała się po całym regionie. Dopiero po tygodniu udało się królowi zebrać wojów i armia ruszyła lewym brzegiem Odry w kierunku Wrocławia, gdzie z niewielką ale bitną drużyną umocnił się Maciej Korwin. Wpierw ogołocił tereny z żywności ściągając ludzi wraz ze zwierzętami i jedzeniem do umocnionych twierdz i miast. Do pierwszej poważnej potyczki doszło 12 października pod Swanowicami, gdzie lekka jazda węgierska została rozproszona przez rycerstwo polskie. Posuwający się powoli na zachód Polacy ogniem i mieczem zaznaczali swoją obecność mijając umocnione miasta i grody. Cały czas byli atakowani przez lotne oddziały konnicy węgierskiej ale też przez okoliczną ludność broniącą swoich siedzib przed rabusiami. 28 października 1474 roku wojska polskie stanęły pod murami Wrocławia. Wojsko potrzebowało aż miesiąc by przejść 100km, do tego jesień była słotna i zimna, stąd wojsko nie miało ochoty na wojowanie i wspinanie się na wysokie mury obronne Wrocławia. Demoralizacja, zniechęcenie pospolitego ruszenia uniemożliwiły szturm Wrocławia a nawet nie udało się go w pełni zablokować. Choroby spowodowane zimnem, deszczem i głodem pustoszyły szeregi polskiej armii. W tych warunkach senatorowie i szlachta głośnie domagali się powrotu do domu z łupami. Dla Jagiellończyka była to wielka klęska bo wprawdzie nie został pobity na polu walki ale upokorzony przez własne wojsko został zmuszony do negocjacji z Korwinem, który kpił sobie za murami Wrocławia fetując własne zaręczyny. Rozpoczęto rokowania pokojowe, które M. Korwin celowo przeciągał by jeszcze bardziej utrudnić położenie króla polskiego. Domagał się między innymi osobistego spotkania z Jagiellończykiem i jego synem, na co się Jagiellonowie nie chcieli zgodzić ale w końcu musieli ustąpić i 8 grudnia zawarto rozejm na trzy lata, który był wielkim sukcesem króla Węgier. Rozejm zakładał że; Morawy, Łużyce i Śląsk pozostają w królestwie Węgier a syn Władysław Jagiellończyk traci prawo do korony czeskiej. Wtedy jeszcze nikt nie wiedział iż była to ostatnia próba królów polskich odbicia Śląska. Kolejni władcy będą prowadzić politykę ukierunkowaną na wschód gdzie będą istniały czasowo warunki do ekspansji.

H. Machnik na podstawie opracowania W. Kulika

Przygotuj się na jesień – poznaj sposoby, które pomogą ci wzmocnić odporność!

Jesień zbliża się wielkimi krokami, a wraz z nią zimno, plucha oraz przeziębienia i choroby. Nie wystarczy ciepły szalik, czapka i sweter, aby się ich ustrzec. Już teraz warto zadbać o organizm i wzmocnić swoją odporność. Co jeść, aby nie chorować? Jak poprawić swoją odporność szczególnie jesienią? Przedstawiamy skuteczne metody oraz sprawdzone suplementy diety klinicznego!

Na budowanie odporności ma wpływ wiele aspektów życia, chociaż szczególne znaczenie ma właściwa dieta. To za jej pomocą odżywiamy organizm, dostarczając mu wszystkich niezbędnych składników. Jesienią szczególnie pamiętajmy o wprowadzeniu do swojego menu produktów bogatych w witaminy i związki wspomagające zwalczanie wirusów. Wiele z nich na pewno masz już w swojej lodówce lub domowych zapasach!

Domowe sposoby naszych babć dalej skuteczne! Zapewne każdy słyszał o sposobach jak wzmocnić odporność, które stosowały jeszcze nasze babcie. Nie bez powodu – wiele z nich niezawodnie sprawdza się od lat. Domowy syrop z cebuli czy mleko z dodatkiem czosnku i miodu to ponadczasowe metody na wsparcie organizmu. W niektórych przypadkach mogą one zadziałać lepiej niż syropy dostępne w aptekach. Babcie w swoich opowieściach wspominają też o kiszonkach – bogate w witaminę C, pomagają organizmowi zwalczać infekcje. – Mleko to doskonałe źródło witaminy A, która utrzymuje błony śluzowe w dobrej kondycji. Czosnek słynie natomiast z właściwości antyseptycznych – z powodzeniem zabija wszelkie wirusy. Jeżeli do mleka z czosnkiem dodamy miodu, jego działanie bakteriobójcze będzie jeszcze skuteczniejsze. Domowy syrop z cebuli zawiera natomiast duże ilości witaminy C, a ta wzmacnia umiejętność organizmu do obrony przed chorobą – mówi Luiza Wilczewska, dietetyk kliniczny współpracujący ze sklepem internetowym Bee.pl. – Z kolei kiszonki, dzięki swoim właściwościom probiotycznym, chronią organizm przed zakażeniami w trudnym, jesienno-zimowym okresie, ale warto regularnie spożywać je przez cały rok. Świetne działanie posiada też propolis – to naturalny antybiotyk, który łagodzi stany zapalne – dodaje dietetyk.

WSZYSTKO O ZDROWIU

Mniej znane skarby dla twojej odporności – poznaj te składniki!

Oprócz doskonale znanych składników na rynku dostępne są również mniej popularne produkty, które swoim działaniem nie ustępują tradycyjnym metodom wsparcia odporności. Do produktów o takich właściwościach należy pyłek pszczoły – wykazuje silne działanie antybiotyczne i szybko zwalcza bakterie. Do skarbów natury, które w okresie jesiennym są nieocenione dla organizmu, warto zaliczyć także o ashwagandę. Stymuluje ona układ immunologiczny, dzięki czemu jest on mniej podatny na różnego rodzaju infekcje.

– Mało mówi się o zaletach rokitnika zwyczajnego, a ta roślina to cenne źródło witaminy C wspomagającej układ odpornościowy. Innym takim składnikiem jest aloes. Chociaż o jego zastosowaniu w kosmetyce często wspominamy to w formie do picia nadal pozostaje dla wielu zagadką. Niesłusznie, bo codzienne spożywanie żelu aloesowego, oczywiście przeznaczonego do celów spożywczych, pobudza komórki odpowiedzialne za eliminowanie z naszego organizmu chorobotwórczych drobnoustrojów – tłumaczy Luiza Wilczewska. – Egzotycznie brzmiący astragalus, znany w Polsce jako traganek, to niepozorna roślina, o której trudno nie wspomnieć przy temacie jesiennych infekcji. Działa przeciwwirusowo, więc dzięki suplementacji tego ziele możemy zapobiec różnorodnym atakującym nas chorobom – mówi ekspert.

Ruch to zdrowie – aktywność fizyczna i odporność idą w parze!

Właściwa, odżywcza dieta wzbogacona suplementami to bardzo skuteczny sposób na zapobieganie jesiennym przeziębieniom. Nieoceniona jest także regularna aktywność fizyczna, która oprócz pobudzenia ciała i przygotowania go do codziennych wyzwań, wspomaga pracę układu odpornościowego. Istnieje bardzo wiele sportów, które można uprawiać jesienią, takich jak nordic walking, jazda na rowerze czy po prostu energiczne spacer. Każdy z pewnością znajdzie coś dla siebie! W zimne, deszczowe dni sprawdzi się nawet spokojna joga i rozciąganie podczas oglądania ulubionego serialu. Kluczowe jest też ograniczenie stresu, który destrukcyjnie wpływa na organizm i spowalnia jego regenerację. Warto także pamiętać, że będziemy stresować się mniej, jeśli zadbamy o odpowiednią ilość snu. W okresie jesiennym powinniśmy przysypiać minimum 7 godzin, jeśli chcemy, aby nasze ciało zachowało odporność na wirusy, ale także na stres i ponurą aurę.

Dbanie o organizm i jego odporność powinno być całorocznym działaniem, jednak szczególnie jesienią nie dajmy się infekcjom i chorobom. Zbilansowana dieta bogata w witaminy i minerały, właściwa suplementacja, regularna dawka ruchu i snu to przepis na zdrowie i świetny nastrój.

<https://www.example.pl/przygotuj-sie-na-jesien-poznaj-sposoby-ktore-pomoga-ci-wzmocnic-odpornosc-309358.htm#:~:text=W%C5%82a%C5%9Bciwa%2C%20od%C5%BCywcza%20dieta%20wzbogacona%20s>

EXPRESOWO Z ŻYCIA MIASTA

Niecały tydzień po nieodpłatnym przejęciu od Spółki Restrukturyzacji Kopalń (SRK) terenów pokopalnianych przy szybie Leon III, Burmistrz Miasta Rydułtowy udał się do Ministerstwa Aktywów Państwowych na spotkanie z Wiceministrem Andrzejem Śliwką. Rozmowa dotyczyła możliwości bezpłatnego przejęcia dalszej części terenów tzw. placu składowego drewna na rzecz Miasta na mocy art. 23 ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Spotkanie zostało zorganizowane dzięki wsparciu i zaangażowaniu Wiceministra Sprawiedliwości Michała Wosia. Przejęcie terenów byłej kopalni KWK Rydułtowy będzie mieć znaczący wpływ na poprawę nie tylko atrakcyjności przestrzennej Miasta Rydułtowy, ale przede wszystkim sfery gospodarczo – społecznej, a przez to podniesienie jakości życia mieszkańców. Miasto planuje na przedmiotowych terenach budowę osiedla mieszkaniowego, które w dużym stopniu może uzupełnić deficyt mieszkaniowy w Rydułtowach. Aby wspomóc potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o umiarkowanych dochodach samorząd planuje skorzystać z programu Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych (SIM). Tzw. SIMy są to spółki budujące dostępne cenowo mieszkania na wynajem z możliwością dojścia do własności. W ramach tego programu możliwe jest uzyskanie dofinansowania do 35 % kosztów budowy nowego osiedla oraz bezzwrotnego wsparcia z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa w wysokości do 3 mln złotych na tworzenie nowej spółki SIM. Mamy nadzieję, że w niedługim czasie i dzięki zaangażowaniu osób ze środowiska rządowego staniemy się właścicielami strategicznie ważnych dla naszego miasta terenów z niebywałą szansą na ich rewitalizację. 12.10.2021

tego przedsięwzięcia została przeznaczona kwota 11,5 tys. Złotych. To warsztaty dekorowania pierników dla dzieci i dorosłych, które będą odbywały się w Szkole Podstawowej nr 2 w Rydułtowach. Zajęcia przewidywane są na około 110 osób, byłoby 5 grup. Uczestnicy poznają legendę o piernikach i przyprawy, które aromatyzują pierniki. Podczas warsztatów każdy z uczestników będzie lukrował 4 do 5 pierników średniej wielkości o różnych kształtach. Po zakończonych warsztatach zostanie zorganizowana wystawa prac wykonanych podczas zajęć. 12.10.2021

Spotkanie z autorką wystawy „Tacy jak my”. W piątek, 15 października odbyło się spotkanie z autorką wystawy „Tacy jak my” – Karoliną Jonderko – rodowitą Rydułtówianką, laureatką drugiej nagrody w konkursie World Press Photo za cykl fotografii „Reborn”. Prace Karoliny prezentowane były podczas międzynarodowych festiwali i wystaw, m.in. w Francji, Szwecji i Holandii. W spotkaniu uczestniczyła Zastępca Burmistrza – Mariola Bolisęga oraz radni: Alicja Kołodziej, Teresa Anielska, Małgorzata Brzonkalik-Skowronek i Adam Meslik. Wystawa składa się z 15 naturalnej wielkości fotografii, które poruszają ważny temat społeczny – kryzys zdrowia psychicznego oraz jego postrzeganie przez otoczenie. Autorka wychodząc od własnych doświadczeń, rozszerza perspektywę o innych ludzi zmagających się z tym problemem, jak sama mówi „wymyśliłam tą wystawę, by bariera między „My” a „Oni” zniknęła”. Wystawę w RCK „Feniks” można oglądać do końca października. Zaś po więcej informacji o autorce i jej fotografiach zapraszamy na jej stronę: www.karolinajonderko.com 18.10.2021

Kilkanaście zastępów straży pożarnej neutralizowało rozlany na drodze olej. 18 października kilkanaście jednostek straży pożarnej walczyło z rozlany na drodze olejem napędowym plama ciągnęła się między innymi przez Radlin i Rydułtowy. Jak przekazali strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wodzisławiu Śląskim, olej pochodził prawdopodobnie z samochodu ciężarowego. Jego neutralizacja była konieczna ze względu na to, iż jest on śliski i niebezpieczny dla innych uczestników ruchu. Plama oleju ciągnęła się jeszcze przez Jankowice, z kolei straż miejska w Radlinie informuje, że dzięki zapisom z monitoringu udało się namierzyć kierowcę samochodu ciężarowego, z którego wydobywał się płyn. Sprawą zajmuje się radlińska policja. 20.10.2021

Psi kwadrat czeka już na wasze pieski! Nowy wybieg dla psów został oficjalnie otwarty! Miejsce zabaw dla naszych milusińskich powstało tuż obok boiska Orlik na ul. Mickiewicza. Mogą tu bezpiecznie się bawić i poznawać inne pie-

Rydułtówianie wybrali „Powiew świeżości” i warsztaty pierników. Głosowanie w tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego trwało do 3 października. Swoje głosy można było oddać online, a także w tradycyjnej formie w urzędzie miasta, Bibliotece Publicznej i Rydułtowskim Centrum Kultury „Feniks”. Wszystkie pomysły są ciekawe i kreatywne. Po ich ocenie formalnej i merytorycznej do głosowania dopuszczono 7 projektów, 14 propozycji zostało odrzuconych, gdyż nie spełniały wymogów regulaminu. Projekt, który uzyskał największą liczbę głosów to „Powiew świeżości - modernizacja miejskiej fikołkowi RAFA” Otrzymał 266 głosów w wersji elektronicznej i 12 w papierowej. Na realizację tego przedsięwzięcia została przeznaczona kwota 66 tys. Zł. Zostanie zakupiony wielofunkcyjny tor przeszkód, drążki dla dorosłych, kije do minigolfa oraz piłki a także nowe mini bujaki, zostanie wymieniony piasek i kamienie. Dodatkowo planowana jest naprawa zniszczonych elementów. Projekt „Piernik dobry na wszystko” otrzymał łącznie 270 głosów: 78 w wersji elektronicznej, 192 złożone na papierze. Na realizację

ski. Na terenie Psiego Kwadratu są również ławki dla właścicieli zwierząt, a przy wejściu woreczki i kosz na psie odchody. Otwarcia dokonały dzisiaj wspólnie Mariola Bolisęga - zastępca Burmistrza Miasta Rydułtowy oraz Joanna Kubala - radna Miasta Rydułtowy. W kilka sekund później pierwsze pieski śmigały już po terenie, który od dzisiaj z pewnością będzie dużą frajdą dla naszych wielu czworonogów. "Wybieg dla psów - Psi Kwadrat" to zwycięski projekt w ramach zeszłorocznego Budżetu Obywatelskiego, którego autorem jest pan Kamil Kopeć. Bardzo dziękujemy za tą znakomitą inicjatywę zarówno pomysłodawcy jak i realizatorom przedsięwzięcia, a zwłaszcza Wam, szanowni Rydułtowicy, bo to dzięki Waszym głosom nowy wybieg da możliwość i komfort właścicielom swoich pociech ze względu na to, iż psy potrzebują dużej ilości ruchu a piesek wybiegany to piesek szczęśliwy. 22.10.2021

Spotkanie z Mieszkańcami. 27 października o godz. 17 odbyło się spotkanie informacyjno-konsultacyjne w sprawie Programu „Czyste Powietrze”. Spotkanie odbyło się w Rydułtowskim Centrum Kultury "Feniks" przy ul. Strzelców Bytomskich 9A. W trakcie spotkania zostały przedstawione i omówione zasady uzyskania oraz rozliczenia dotacji w ramach programu Czyste Powietrze. Dodatkowo zostały omówione możliwości uzyskania dofinansowania do wymiany źródeł ciepła ze środków budżetu miasta w ramach Programu Ograniczania Emisji oraz zasady jak i gdzie złożyć deklarację dotyczącą zainstalowanego źródła ciepła tzw. Centralna Ewidencja Emisyjności.

Miało Rydułtowy przygotowuje się do Świąt Bożego Narodzenia. Aktualnie trwają poszukiwania choinki, która stanie na rydułtowskim Rynku. Masz w swoim ogrodzie dużą choinkę, której planujesz się pozbyć? Jeśli tak, możesz przyczynić się do ozdobienia miasta w okresie świąteczno-noworocznym. Co należy zrobić? Zgłoś się do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Rydułtowach przy ul. Raciborskiej 150 (tel. 324577097). Pracownicy przyjadą do ciebie, sprawdzą stan drzewa, a ty dokonasz zgłoszenia formalnego. W przypadku akceptacji twojej choinki, Zakład Gospodarki Komunalnej zajmie się jej wycinką. 27.10.2021

Ukradł rower górski na terenie wodzisławskiej szkoły. Znaleźli go w Rydułtowach. Policjanci z wodzisławskiej patrolówki ustalili i zatrzymali sprawcę kradzieży roweru górskiego. 28 października br. Wodzisławska policja została powiadomiona, iż dzień wcześniej z terenu szkoły przy ul. Konwaliowej w Wodzisławiu Śląskim zaginął rower górski. Na miejsce udali się policjanci z Ogniwa Patrolowo-interwencyjnego wodzisławskiej komendy, którzy ustalili okoliczności w jakich doszło do kra-

dieży. Rower zaparkowany był na terenie szkoły, w miejscu przeznaczonym dla rowerów, nie był w żaden sposób zabezpieczony i należał do ucznia szkoły. Stróże prawa przeglądali monitoring szkolny i wytypowali kilka osób do tej kradzieży. Następnie w rejonie ul. Makowej w Wodzisławiu Śląskim, na jednej z posesji zauważyli leżący przecinak do metalu podobny do tego z zapisu monitoringu. Policjanci ustalili, iż mieszkający tam mężczyzna był widziany jak wyjeżdżał na rowerze z dużą torbą. Ten mężczyzna miał jechać w kierunku Pszowa. Funkcjonariusze ustalili jednak, iż mógł on pojechać do swojej znajomej do Rydułtów. Tam dokonali sprawdzenia klatek schodowych i piwnic i w jednej z piwnic przy ul. Krzyżkowskiej ujawnili pochodzący z kradzieży rower. Stróże prawa szybko ustalili mieszkanie przyjaciółki sprawcy. Przebywał w nim mężczyzna odpowiadający wizerunkowi, który zarejestrował szkolne kamery. 27-latek został zatrzymany, usłyszał zarzut i przyznał się do kradzieży. 28.10.2021

VICTORIE 2021 ROZDANE! 28 października w Rydułtowskim Centrum Kultury „FENIKS” odbyło się spotkanie Burmistrza Miasta z najlepszymi sportowcami 2020 roku. Podczas uroczystej gali,

laureatom wyróżnień, wręczone zostały statuetki – Rydułtowskie Wiktorie. Wśród nagrodzonych znaleźli się reprezentanci takich dyscyplin jak: kolarstwo, lekkoatletyka, piłka nożna, szachy, szermierka, taniec towarzyski, judo, sztuki walki. Przyznano 50 nagród

indywidualnych oraz 2 nagrody drużynowe. Uhonorowani zawodnicy na co dzień swoje umiejętności rozwijają trenując w następujących klubach: UKS „Feniks” Rydułtowy, RK Exclusive Doors Team, UKS „Avatar” Kobielice, UKS” Piątka Plus” Rydułtowy, RMKS Rybnik, GKS „Naprzód-23” Rydułtowy, UKS „Ognisko” Rydułtowy, Miejski Klub Szachowy w Rybniku, Szkoła Tańca „RONGO” Rybnik, UKS „Dwójka” Rydułtowy, BUSHI Rybnicki Klub Sportowy Karate Jiu-Jitsu. Przypomnijmy, iż „Rydułtowskie Wiktorie” są przyznawane na podstawie uchwały Rady Miasta Rydułtowy /nr 31.220.2012 z dnia 20.12.2012 r./ w sprawie Regulaminu przyznawania Wyróżnień Burmistrza Miasta Rydułtowy „Rydułtowskie Wiktorie” za osiągnięcia w dziedzinie sportu. Wszystkim laureatom jeszcze raz składamy serdeczne gratulacje i życzymy dalszych sukcesów. 28.10.2021

Nowe drzewa w mieście. Dwie radne chwyciły za łopaty i sadziły drzewa. 3 listopada z inicjatywy radnych Rady Miasta Rydułtowy: Małgorzaty Brzonkalik – Skowronek oraz Alicji Kołodziej nastąpiło nasadzenie drzew na ul. Traugutta w Rydułtowach. Pannie radne w ten sposób chciały zwrócić uwagę, jak ważna jest rola drzew w przestrzeni miejskiej, dlatego zasponsorowały 2 sadzonki lip miododajnych – drzew ozdobnych i użytecznych zarazem. Jedno z drzew posadzono na placu zabaw, drugie przed budynkiem wielorodzinnym nr 273. „Drzewa nie tylko są mile dla oka, ale przede wszystkim oczyszczają powietrze, dają

schronienie przed upałem, a ich obecność pozytywnie wpływa na psychikę człowieka” – argumentują radnie zapytane o cel akcji. Burmistrz Marcin Połomski dla którego działania proekologiczne są równie istotne chętnie włączył się w akcję nasadzeń. Jak sam mówi: „Zieleń to nieodłączny element krajobrazu Rydułtów. Mieszkamy w mieście, które chcemy aby się rozwijało na wielu płaszczyznach, dlatego często stajemy przed dylematem wycinek dla potrzeb bezpieczeństwa, uporządkowania terenu, a nawet dla potrzeb dostępu do światła słonecznego innych drzew. Jednak mając na uwadze konieczność zachowania równowagi przyrodniczej Miasto czyni starania w celu uzupełnienia drzewostanu dokonując nowych nasadzeń drzew i krzewów.” 05.11.2021

przez urzędników. Taka osoba lub opiekun będzie mógł zgłosić potrzebę wyrobienia dowodu wyłącznie w mieście powiatowym. Dla gminy Rydułtowy stacja mobilna urzędnika będzie znajdować się w Urzędzie Miasta w Wodzisławiu Śląskim. Tam należy zgłaszać osoby starsze, obłożnie chore, które osobiście nie będą mogły udać się do urzędu w celu złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego. Urzędnik przyjedzie do interesanta pod wskazany adres pobytu z komputerem i zestawem, który pozwoli na pobranie odcisków palców. 07.11.2021

Na podstawie wiadomości z innych mediów zebrała J. Oleś

<https://www.nowiny.pl/Rydułtowy> <https://www.rydułtowy.pl>
<https://www.facebook.com> <https://www.radio90.pl/tag/rydułtowy>

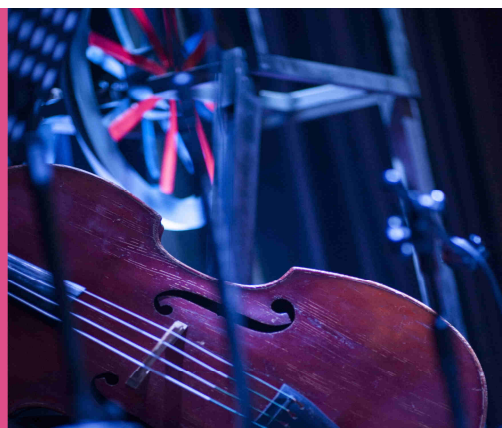
Zakaz odwiedzin w szpitalu w Wodzisławiu Śląskim i w Rydułtowie. Wodzisławsko-rydułtowski szpital przez rosnącą liczbę zakażeń koroną wirusem wprowadzenia zakazu odwiedzin we wszystkich swoich oddziałach. 05.11.2021

NOWE DOWODY OSOBISTE OD 7.11. 2021 r.
 7 listopada 2021 r. zacząć obowiązywać nowe przepisy dotyczące

ce wydawania dowodów osobistych. Oznacza to, że od poniedziałku, 8 listopada 2021 r., mieszkańcy będą mogli składać wnioski o dokument tożsamości z drugą cechą biometryczną, tj.: odciskami palców. Wprowadzone zmiany wiążą się z koniecznością dostosowania prawa polskiego do wymogów prawa unijnego. Odciski palców i odwzorowanie podpisu właściciela dowodu osobistego – to elementy, które znajdują się w warstwach elektronicznej i graficznej wydawanych dowodów osobistych. Nowe dowody będą wydawane na 10 lat dla osób powyżej 12. roku życia, ponieważ będą one składać odciski palców. Dla osób do 12 roku życia dowód będzie wydawany na 5 lat, bez pobierania odcisków palców. Należy pamiętać że wszystkie osoby posiadające ważne dowody osobiste, wydane zgodnie z dotychczas obowiązującym wzorem, nie będą musiały ich wymieniać. Z tych dokumentów będzie można korzystać do momentu utraty ich ważności. W związku ze zmianami w wydawaniu dowodów osobistych nie będzie już możliwości składania wniosków o nowe dokumenty przez internet. Będzie można to zrobić tylko w urzędzie. Elektronicznie będzie można złożyć wnioski o wydanie dowodów osobistych wyłącznie w przypadku dzieci do 12 roku życia, od których odciski palców nie będą pobierane. Dla osób, które nie będą mogły udać się do urzędu gminy aby złożyć wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego z powodu choroby, niepełnosprawności lub innej nie dającej się pokonać przeszkody, nowe regulacje przewidują możliwość skorzystania z mobilnej stacji obsługiwanej

XI GALA KONKURSU
GAWĘDZIARSKIEGO

Fedrowani w godce

Kiedy?
11 GRUDNIA (SOBOTA)
GODZ. 16.00 i 18.00
Gdzie?
WODZISŁAWSKIE
CENTRUM KULTURY

Na scenie:
Zespół Pieśni i Tańca
VLADISLAVIA
oraz laureaci konkursu

Bilety na koncert do nabycia w kasie WCK
lub za pośrednictwem strony www.wck.wodzislaw-slaski.pl/kup-bilet

Patronat medialny: Organizatorzy:

44-280 Rydułtowy, ul. Parkowa 47 www.towarzystwo-miloslukow.com

Zapraszamy Mieszkańców

W dn. 12 listopada (piątek) godz. 17,00
do RCK Feniks

na nieodpłatny koncert z okazji: „Święta Niepodległości”, „100 rocznicy Powstań Ślą” oraz z okazji umieszczenia przed bramą KWK Rydułtowy tablicy upamiętniającej Osoby, które w marcu 1945 roku uratowały kopalnię przed zniszczeniem i Osób które zadbały o rozwój kopalni w latach 20 tych i po 1945 roku”

Na koncercie zobaczymy i usłyszymy znakomite zespoły w piosence, muzyce, tańcu;
Orkiestrę KWK Rydułtowy
Chór Cecylię
Solistów „Czelodki” i zespół taneczny „Mini Klarneki”
Zespół „Kokoszyczanki”
Zespół „Olzanki”
Zespół „Klika Machnika”

Organizatorem koncertu jest Towarzystwo Miłośników Rydułtów w ramach realizowanego projektu współfinansowanego ze środków miasta Rydułtowy

Rydułtowy

Siedem gmin powiatu wodzisławskiego zawiązało Klaser Energii. Spotkanie włodarzy: Rydułtów, Pszowa, Radlina, Gorzyc, Markłowic, Godowa, i Mszanej, firmy DOEKO GROUP Sp z oo odbyło się w RCK Feniks, gdzie podpisano porozumienie by wspólnie zapanować nad wytwarzaniem, zapotrzebowaniem, dystrybuowaniem i bilansowaniem energii elektrycznej. Gminy chcą produkować prąd z odnawialnych źródeł energii i dzielić się nim między sobą. To inicjatywa naszego Burmistrza godna najwyższego uznania bo to może pomóc w znalezieniu ogromnych środków na to zamierzenie — bo w grupie jest siła i środki!

- W Rybniku szukają winnych fakt, że jako jedyne miasto w regionie nie otrzymało promesy pieniężnej na inwestycje w ramach „Polskiego Ładu”. W wielu wypowiedziach przeważa wątek, że to decyzja polityczna - zemsta PIS za wynik głosowania. Rybniczcy radni przygotowali specjalne „podziękowanie” rybnickim Posłom za to działanie „na rzecz Mieszkańców i Miasta Rybnika”

- Na popularnym Pniowcu 31 października rybnickie morsy zainaugurowali sezon morsowania. Tym razem było bardzo ciepło więc nic dziwnego, że chętnych nie brakowało

Jastrzębie

Radni Miasta zdecydowali, że plac przed miejskim Ośrodkiem Kultury otrzyma nową nazwę — Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. To realizacja wniosku mieszkańców

Wodzisław

- Coraz mniej dzieci zna naszą śląską godkę, więc coraz trudniej zorganizować konkurs gawędziarski. Mimo to wodzisławski MOK organizuje raz jeszcze konkurs pod nazwą „Fedrowani w godce”. Konkurs jest skierowany do dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Nowością jest to, że zamiast przesłuchania mają być nagrania, które uczestnicy mają przesłać wraz ze zgłoszeniem do MOK do 28 listopada.

- 5 listopada w wodzisławskim MOK odbył się benefis znanej artystki Ireny Sauer połączony z obchodami 45-lecia zespołu „Nie dejmy się” a 19 grudnia swoje dziesięciolecie koncertem uczci zespół „Kokoszyczanki”. Wśród zaproszonych zespołów znalazł się też nasz zespół „Klika Machnika”

Rybnik

- W bazylice św. Antoniego odbył się Bal Wszystkich Świętych. To odpowiedź na popularny halloween. Bal poprzedziła msza św. po czym rozpoczęła się zabawa w której uczestniczyła młodzież poprzebierana za świętych m/innymi św. Jadwigę, św. Faustynę, św. Franciszka, zaś rolę św. Piotra odegrał ks. Michał Karnówka.

Racibórz

5 listopada Na Zamku Piastowskim przy dużym zainteresowaniu odbył się wieczór autorski znanej pisarki Ewy Kossali która promowała swoją książkę „Maria Magdalena, wyzwolona kobiecość, odnaleziona boskość”. Książka warta przeczytania bo autorka oparła się na wielu źródłach, w tym z Archiwum Watykańskiego.

Region

Ceny benzyny, gazu i węgla poszły niesamowicie w górę. W tym groszku i ekogroszku. Koszt zakupu za tonę węgla ponad 1000zł stał się rzeczywistością co budzi przerażenie u wielu indywidualnych nabywców.

- Odbył się szczyt klimatyczny, czy wzorem przywódców świata nasi rządzący poważnie podejść do tego tematu. Aż się prosi by natychmiast ograniczyć wyręby w lasach, zmniejszyć tzw limity uzysku drewna, na szczeblu lokalnym ograniczyć wycinki drzew, z rozumem betonować, asfaltować place i chodniki, zagospodarowywać metan w energetyce - po prostu słuchać specjalistów.

Zebrał H. Machnik

Witam serdecznie czytelników, w listopadowym numerze "KLUKI", miesiącu zadumy, prezentuję wiersze dwóch autorek; Teresy Jagiello i Honoraty Sordyl.

Z poetyckimi pozdrowieniami
Ewa Wierzbinska-Kłoska

Złote litery

na zimnym kamieniu
i słowa pożegnania.
Kwiaty na drogę i lzy,
choć każda
prześiąknięta bólem,
nawet, gdy nie chcesz -
spojrzenie przesłania.

I tylko smutek,
mój Boże – dlaczego?
dlaczego to tak boli.
Ranione serce
do wspomnień umyka,
błądzi samotnie
szukając Twego uśmiechu
niknącego powoli.

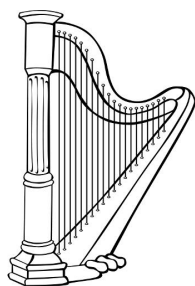
Jak cofnąć czas,
zatrzymać chwilę,
jak przerwać trudną ciszę..
czasem się unieść
na skrzydłach ptaka
dotknąć przeszłości
i znów być przy Tobie
i Twój głos usłyszeć

Prośba

Zabierz mnie ze sobą – tam
gdzie czas wtopił się w tło traw
a na harfie ciszy gra
echo zapomnianych prawd

I nawet dzikie konie
z rozwianą wiatru grzywą
nie traktują spokoju
w kolorowej dolinie

Trzeba mi odszukać – wiesz
tajemnicę ukrytą
ocalić słowa z krzyku
zanim odejdziemy – w zmierzch

Teresa Jagiello

List do mamy

Wciąż nieobecna patrzysz w przeszłość.
Przytulasz się do wspomnień –mamo.
Płaczesz - ja widzę - niebo płacze.
Nie chciałem Cię zostawić samą.

Przychodzę czasem, gdy zasypiasz.
Zamykam oczy - do snu szepczę.
Wtulony w najcieplejsze dłonie
Chciałbym tak pobyc razem jeszcze.

Pamiętasz jak biegałaś ze mną
I otulałaś każdej nocy,
Śpiewałaś naszą kołysankę
Że miłość nigdy się nie kończy.

Wiem, że wciąż kochasz moja mamo
I wiem, że tęsknisz, tak aż boli
Nasza rozłąka, nikt jej nie chciał
Utula każdą łzę – powoli.

Pamiętaj przyjdą lepsze chwile
Spotkamy się, znów wszędzie słońce
Wierzę, że wtedy będziesz blisko
I podróż ma nie będzie - końcem..

(6.06. 2016.) **Teresa Jagiello**

Anioły i ja

kiedy anioły się smucą
świat tonie w mglistej otulinie
ludzie jak cienie przemykają
chyłkiem

czasem pies cichym skowytom
poruszy czyjeś serce
one tylko zerkają ukradkiem

czy zauważono przesłanie
rzucone w dzień
przestrzelony cierpieniem

bywa że od rana słoneczne błyski
rozcinają niebo
na miliony mieniących się uśmiechów

otwieram zaspane oczy
by nie przegapić ważnych spraw
i chwil

Honorata Sordyl

Honorata Sordyl

Historia kopalni „Rydułtowy” do końca II wojny światowej

Jednym z najstarszych zakładów górniczych w rejonie Rybnika jest kopalnia „Rydułtowy”. Założona została w Czernicy pod nazwą „Charlotte”. Czernica jest sołectwem w gminie Gaszowice w powiecie rybnickim. Najwcześniej Czernica wymieniona jest w dokumencie z 1317 roku. Występuje tam Tomeslai de Chyrniche (Tomasz z Czernicy). Z kolei w dokumencie z 1496 roku spisano po czesku, już wyraźnie czytamy Waniek Czzyrniczsky. Nazwa miejscowości, już od samego zarania miała związek z węglem, którego drobinki wypłukiwane przez wody gruntowe z ilów węglonośnych unosiły się w płynącym przez wieś potoku. Przez setki lat zjawisko to nie wzbudzało zainteresowania, gdyż węgiel nie miał znaczenia gospodarczego. Sytuacja zmieniła się gdy u schyłku XVIII wieku z polecenia Wyższego Urzędu Górniczego we Wrocławiu, przystąpiono do poszukiwania węgla na Górnym Śląsku na koszt państwa pruskiego. W okolicach Rybnika prowadzili je: asesor górniczy Reichardt i przysięgły górniczy Salomon Isaac, którzy w 1788 roku odkryli wychodnie węgla kamiennego w okolicach Czernicy, Czerwionki i Niewiadomia. Opisali oni między innymi pokłady i ich miąższości zaledwie do 0,7m, zalegające na niewielkiej głębokości pomiędzy Czernicą a Piecami.

Nadanie górnicze (zezwoleń na eksploatację) wystawione przez Królestwo - Pruski Wyższy Urząd Górniczy dla Suwerennego Księstwa Śląskiego i Hrabstwa Kłodzkiego we Wrocławiu, kopalnia uzyskała 2 lutego 1806 roku. (Tę datę przyjmuje się za początek kopalni „Rydułtowy”). Za podstawę do zgłoszenia władzom górniczym tych kopalń posłużyły oba szyby o nazwie „Fund”. Pierwsza kopalnia z pokładem o grubości 0,6-0,7 m otrzymała nazwę „Sack”. Pokład również otrzymał taką nazwę. Drugą kopalnię wraz z jej pokładem nazwano „Charlotte”. Pokład ten zgodnie ze współczesnym oznaczeniem nosi numer 615, a pokładu „Sack” przy określaniu numeracji pokładów w końcu lat 40. XX wieku nie zaliczono do zasobów bilansowych, dlatego nie ma numeru. Nadanie górnicze obejmowało prawo do sztolni i prowadzenie robót według postanowień „Zrewidowanego Prawa Górniczego dla Suwerennego Księstwa Śląskiego oraz Hrabstwa Kłodzka” z 5 czerwca 1769 roku. Zgodnie z tym prawem, Urząd Górniczy sprawował bezpośredni zarząd nad kopalniami przez zatwierdzonych urzędników. Kierownikiem zakładu był szichtmistrz „Schichtmeister”, a eksploatacją zajmował się sztygar „Steiger”. Byli oni niezależni od właścicieli kopalń, a podlegali jedynie Urzędowi Górniczemu. Sprawowali oni nadzór nad kilkoma kopalniami znajdującymi się blisko siebie. Obszar każdej kopalni obejmował pole podstawowe tzw. „Fundgrube” i 20 miar pruskich Maasen. Stanowiło to około 1,7 ha. Zatwierdzenie nadania przez szefa Departamentu Górniczego i Hutniczego w Berlinie hrabiego von Reden’a, nastąpiło 19 lutego 1806 roku. Pola górnicze zostały pomierzone i oznakowane kamieniami granicznymi 15 lipca 1806 roku przez królewskiego mierniczego Laenge. Obecni przy tym byli: królewski przysięgły Heintzmann, szichtmistrz Dudek, nadsztygar Stroh; (Dudek i Stroh kierowali również sąsiednią kopalnią „Hoym”), sztygar Köhler, oraz właściciel von Sack. Kopalnie były gwarectwami, których właścicielami byli Fryderyk von

Sack oraz jego żona Luiza z domu von Fragstein.

Eksploatacja pokładów odbywała się na głębokości szybów odkrywczych. W początkowym okresie kopalnie przynosiły straty. Przykładowo, w 1806 roku wydobyte obu kopalń wyniosło 14.514 szafli górniczych (1.046 t), sprzedano 8.301 szafli (598 t) za 1.433 talarów. Ogólne koszty wydobywania wyniosły natomiast 1.795 talarów, z czego wynika że kopalnie przyniosły 362 talary strat. W późniejszym okresie sytuacja się poprawiła.

W bogatej historii kopalni odnotowano wzloty i lata trudne. W drugiej połowie 1939 roku widmo wojny wisiało w powietrzu. Naród polski przygotowywał się do odparcia agresji hitlerowskiej. W końcowych dniach sierpnia 1939 roku do Rydułtów przysłano pluton saperów celem zaminowania tunelu. Wczesnym rankiem 1 września na wiadomość, że od Suminy zbliża się do Rydułtów niemiecki pociąg z uzbrojoną drezyną z ciężkim karabinem maszynowym, saperzy około godziny 6:00 wysadzili tunel. Tak w Rydułtowach rozpoczął się pierwszy dzień agresji hitlerowskiej na Polskę. Kopalnia została przejęta przez Niemców bez zniszczeń. Niemieckie władze wojskowe przekazały zakład Głównemu Urzędowi Powierniczemu Wschód. W grudniu 1939 roku Urząd Powierniczy przekazał kopalnię pod zarząd komisaryczny państwowemu koncernowi z siedzibą w Berlinie. Niemcy wprowadzili nowe kierownictwo, pozostawili jednak część przedwojennego dozoru średniego i wyższego. Podjęto eksploatację pokładów przygotowanych przez zarząd polski oraz poszukiwano nowych rejonów eksploatacyjnych celem zwiększenia wydobywania.

Wielkim utrudnieniem w wysyłce węgla na zachód, nie Tylko dla kopalni „Charlotte”, ale również innych kopalń rejonu Rybnika, był zawalony tunel kolejowy. Z tego powodu natychmiast przystąpiono do jego odbudowy, którą podjęła firma „Philip Holzmann” z Berlina metodą odkrywkową. Wysadzoną część tunelu odkopano z powierzchni, odbudowano tunel w konstrukcji żelbetonowej i następnie przestrzeń roboczą zasypiano. W tym czasie dla przewożenia węgla, ponownie oddano do ruchu dawną trasę objazdową poprzez tartak, gipsolomy i rejon szybu „Erbrich” (Szyb powietrzny I). Do ruchu tunel oddano 10 lipca 1941 roku i przewóz węgla na zachód odbywał się już bez zakłóceń. Od 1942 roku zaczął to w kopalni zatrudniać robotników przymusowych. Byli to jeńcy wojenni i pracownicy ściągnięci głównie z zajętych ziem polskich. Od 1944 roku do kopalni sprowadzono więźniów obozu koncentracyjnego podległego podobozowi Auschwitz III. Więźniowie pracowali na powierzchni i dole kopalni.

Z początkiem 1945 roku produkcja się załamała. Przyczynił się do tego szubki postęp wojsk sowieckich, które ruszając 12 stycznia z nad Wisły, już 27 stycznia zatrzymały się na przedpolach Rybnika i sąsiednich Jejkwicach. Z końcem miesiąca stycznia 1945 roku, ewakuowano obozy pracy i obóz koncentracyjny. Po ustabilizowaniu się frontu, Kopalnia nadal pracowała dla III Rzeszy, jednak wydobywanie było małe. Kolejne natarcie wojsk sowieckich ruszyło 26 marca i rankiem 28 marca 1945 roku kopalnia została zajęta bez zniszczeń, dzięki aktywnej, gospodarskiej postawie grupy trioziowników których nazwiska widnieją na pamiątkowej tablicy.

Zebrano na podstawie książki „Rydułtowy Anna 1945-2014” autorstwa Andrzeja Adamczyka z 2015 roku.

Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9 w Rydułtowach służą pomocą tel. +48 691 101 688

Wizyty prywatne:

Chirurgia
Dermatologia
Urologia
Reumatologia
USG, Doppler, Radiologia
Kosmetologia
Trychologia
Podologia
Poradnia dietetyczna DIETIKON

O festynie parafialnym

W sobotę 2 października przy parafii pw. św. Jerzego w Rydułtowach odbył się festyn parafialny. Przez kilka godzin rydułtowskie błonia tętniły życiem. A wszystko to w szczytnym celu.

Dla uczestników festynu zorganizowano wiele atrakcji. Wśród nich znalazły się występy artystyczne dzieci i młodzieży z Przedszkola im. bł. Edmunda Bojanowskiego, Ogniska Pracy Pozaszkolnej i Szkoły Podstawowej nr 4. Na scenie zaprezentowały się ponadto zespoły wokalne – Siostry, Cielodka i Bebiki. Dużym zainteresowaniem cieszył się również taniec liniowy w wykonaniu Silesian Line Dance oraz występ formacji Tornado. Główną atrakcją, a zarazem ostatnim punktem programu, był widowiskowy pokaz laserowy. Ten niecodzienny spektakl barw i dźwięków zgromadził na rydułtowskich błoniach wielu widzów.

W ramach wydarzenia odbyły się także animacje dla dzieci. Nie zabrakło takich rozrywek, jak malowanie twarzy, zaplatanie warkoczyków czy zabaw z chustą. Dopelnieniem licznych atrakcji stanowiły zagroda zwierząt, w której znalazły się alpaki i kozy, oraz dmuchane zamki i laserowy paintball. Szczególnym powodzeniem wśród dzieci i ich rodziców cieszyły się przejażdżki na kucyku oraz dorożką.

Festyn parafialny miał również charakter edukacyjny. Odbyła się na nim inscenizacja prawdziwego wypadku samochodowego, podczas której zaprezentowano prawidłowe zachowanie świadków zdarzenia, schemat postępowania służb muni-

durowych oraz sposoby udzielania pomocy. Każdy mógł także praktycznie zaznajomić się z zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz sprawdzić swoje umiejętności pod kątem ratowania ludzkiego życia. Dodatkowo dzieci wzięły udział w miniwykładzie poświęconym tematyce bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W trakcie festynu można było nie tylko dobrze się bawić, ale przede wszystkim pomóc choremu 11-letniemu Irkowi Niedzieli – chłopcu, który w czasie tegorocznych wakacji uległ poważnemu wypadkowi rowerowemu z udziałem ciężarówki. Dzięki ofiarności parafian, którzy wsparli prowadzoną przez wolontariuszy zbiórkę, zebrano na leczenie i rehabilitację Irka ponad 5 tysięcy złotych.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez parafię pw. św. Jerzego w Rydułtowach przy współudziale i pomocy instytucji, przedsiębiorców i darczyńców. Wśród nich znaleźli się: firma Michael, Ciepłownia Rydułtowy, Piekarnia Siedlaczek Grzegorz Siedlaczek, SPAR Stanisława Majer, Zakłady Mięsne Berger Irena i Bonifacy Berger, PZU Elżbieta Zaczek, zakład pogrzebowy Kłapek, Franciszek i Teresa Panic, EcoGryt, Cukiernia Rita Pielczyk, Lewiatan Rafał i Artur Gibas, FH Domex Mariola Szostek - Sklepy AGD. W organizację festynu zaangażowali się ponadto HKR Pszczyna, Komenda Powiatowa Policji w Wodzisławiu Śląskim, Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Rydułtowach, uczniowie i pracownicy Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Rydułtowach.

Grzegorz Kózka

„Nie umiera ten kto trwa w sercach i pamięci naszej”

Z głębokim smutkiem
oraz w poczuciu ogromnej straty,
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

Ś.P. Janusza Matuszka

WIELOLETNIEGO DYREKTORA KOPALNI KWK RYDUŁTOWY – ANNA, OSOBY BARDZO
WAŻNEJ I ZASŁUŻONEJ DLA CAŁEJ RYDUŁTOWSKIEJ SPOŁECZNOŚCI,
DLA WIELU Z NAS KOLEGA, PRZYJACIEL, SZEFE.

Na długo pozostanie w naszej pamięci.

Rodzinie i wszystkim bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

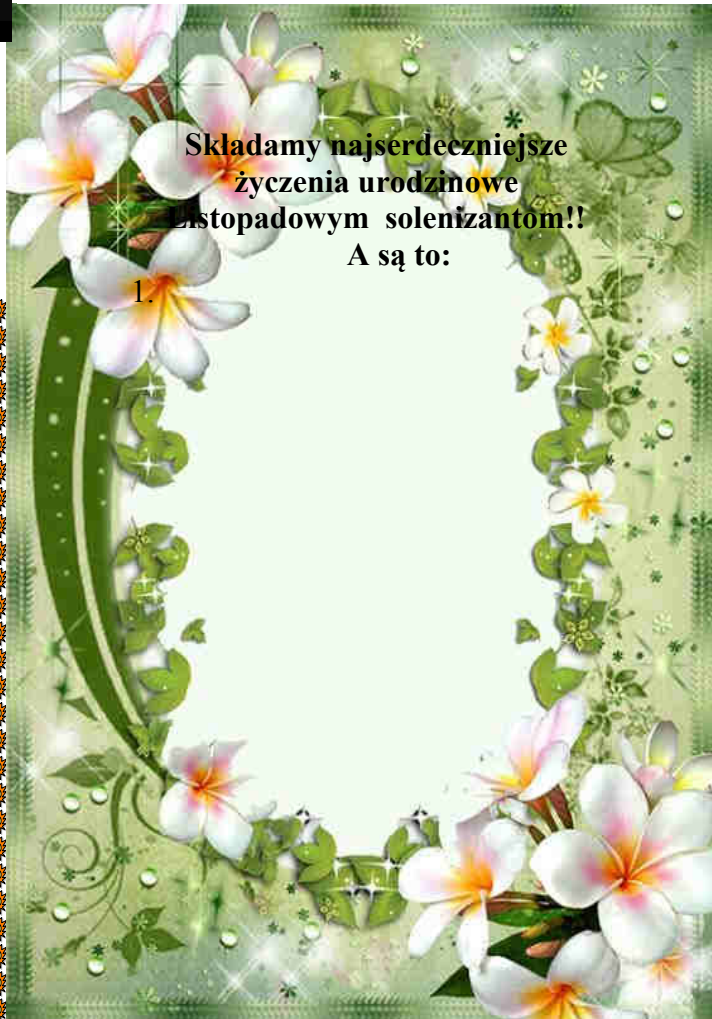
Zarząd TMR
oraz Redakcja „KLUKI”

Zapraszamy!

Serdecznie zapraszamy
wszystkie zainteresowane osoby
do działania w Towarzystwie
Miłośników Rydułtów,
panów do „Kliki Machnika”,
chętnych do pracy w „Kluce”
i muzeum oraz ludzi mających
nowe, ciekawe pomysły!
Jesteśmy codziennie w naszej
nowej siedzibie, w dawnym
budynku administracji szpitala
na I piętrze.

Przypominamy naszym czytelnikom, że siedziba
KLUKI oraz Towarzystwa Miłośników Rydułtów
znajduje się w Rydułtowach, na ulicy
Plebiscytowej nr 47 na I piętrze, nad apteką!

Składamy najserdeczniejsze
życzenia urodzinowe
listopadowym solenizantom!!

A są to:

1.

UWAGA MIESZKAŃCY!!!

Pomóżmy naszemu szpitalowi wpłacając dowol-
ną kwotę na konto Powiatowego Publicznego Za-
kładu Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach
i Wodzisławiu Śl.

z dopiskiem "Na leczenie"

Konto:

63 1560 0013 2367 2176 2323 0001

Za Zarząd
Towarzystwa Miłośników Rydułtów
Henryk Machnik

Sportowe zmagania w czeskiej Gminie Darkovice

9 października 2021r. w naszej partnerskiej gminie Darkovice każdy miłośnik sportu i zdrowej rywalizacji mógł znaleźć coś dla siebie. Odbył się tam bowiem Rodzinny Rajd Rowerowy oraz kolejna, druga już edycja biegu Darkovicka Píťka. Obie imprezy zorganizowane zostały w ramach projektu „Turystyka i rekreacja fundamentem rozwoju współpracy w gminach Lyski i Darkovice”

Trasa Rodzinnego Rajdu Rowerowego wiodła po przepięknych, zielonych terenach gminy Darkovice. Uczestnicy mieli do pokonania ok. 25 km malowniczej trasy, podczas której mogli poznać najciekawsze miejsca oraz zakątki partnerskiej gminy. Naszej rowerowej imprezie przyświecało motto „Zwiedzaj z nami Darkovice!”. Wśród uczestników znalazły się osoby w różnym wieku, począwszy od osób najmłodszych, poprzez rodziców, po osoby nieco starsze.

Wszystkich natomiast łączyło jedno: dobry humor i motywacja. Po wyczerpującym rajdzie i dotarciu na metę na rowerzystów czekał posiłek oraz gadzety promocyjne.

Z kolei miłośnicy biegania mogli sprawdzić swoje sportowe możliwości w kolejnej edycji biegu Darkovicka Píťka. Biegowa rywalizacja tradycyjnie odbyła się na dystansie 5 km. Na pierwszym miejscu w kategorii mężczyzn uplasował się Artur Olbrich z wynikiem 00:18:09, tuż za nim Marek Michna (różnica zaledwie jednej sekundy), najniższy stopień podium przypadł Łukaszowi Kretek (czas 00:18:25). W kategorii kobiet na pierwszym miejscu znalazła się Barbara Rataj z wynikiem 00:22:27, na drugim miejscu Vanessa Durajkova z czasem 00:23:04, a na trzecim Joanna Kasperzec z wynikiem 00:23:46. Zwycięzcom zostały wręczone puchary wraz z nagrodami, a dla każdego uczestnika biegu przygotowane zostały gadzety promocyjne oraz poczęstunek.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy sukcesu!

Wszystkim dziękujemy za udział i za mile spędzony wspólnie czas. Do zobaczenia na kolejnych wydarzeniach sportowych.

Urząd Gminy Lyski

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa RP PRZEKRACZAMY GRANICE

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa RP PRZEKRACZAMY GRANICE

PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Moje rozważania.

Sam miesiąc - zimny, dżdżysty, święto Wszystkich Świętych, zmusza do refleksji i stwierdzenia, że życie jest piękne, lecz zawsze kończy się nieoczekiwanie. Kilka dni temu uczestniczyliśmy w kolejnym pogrzebie - tym razem ś.p. dyrektora Janusza Matuszka, prawie 15 lat młodszego, z którym współpracowałem przez dobre parę lat a teraz już zapewne z nieba będzie spoglądał na Rydułtowy, wszak kilka lat temu na nasz wniosek uzyskał tytuł „Rydułtowika Roku” - za zasługi dla naszego miasta. Dobrze, że zdążyliśmy z przyznaniem tego tytułu bo o niektórych pamięta się nieraz po wielu latach. Dotyczy to między innymi grobu Powstańca Śląskiego.....na rydułtowskim cmentarzu, który został oznaczony.... przez przedstawiciela Instytutu Pamięci Narodowej z udziałem Władz Miasta, Proboszcza z Orłowca, młodzieży SP1 i delegacji Zarządu TMR. Pamiętaliśmy jednak o górnikach, którzy też z nieba spoglądają na nasze miasto i kopalnię, którą w marcu 1945 roku uratowali przed zniszczeniem, oraz górników, którzy znacząco zadbali o rozwój kopalni w latach 20 tych i po 1945 roku. Upamiętniliśmy te Osoby wymieniając ich nazwiska na tablicy umieszczonej na budynku przed bramą kopalni i poprzez zorganizowanie uroczystości odsłonięcia z udziałem znakomitych Gości a potem poprzez organizację koncertu w rydułtowskim RCK Feniks. Relacje z tych uroczystości w następnym numerze, jednak nasuwa się refleksja, że zbyt mało wiemy o niektórych Osobach, więc raz jeszcze apeluję do Rodzin śp. o kontakt z naszą Redakcją. W tym rozważaniu nie chciałem pisać o polityce ale jak przeczytałem, że nasz Premier oskarża Komisję Europejską o szantaż, przyrównując decyzje Komisji Europejskiej do wywołania wojny przeciw Polsce i tym samym wywołania III Wojny Światowej, to zrozumiałem, że dla utrzymania władzy obecna elita gotowa jest na każde kłamstwo by tylko udowodniać kupionym za 500+, że cały świat jest przeciw Polsce i tylko Oni potrafią ją obronić i znów sondaż rośnie. Co stało się z naszym społeczeństwem tego nie potrafi zrozumieć cała Europa. Nie wszystko jest złe,

co widać po prężnej gospodarce, rozwiniętym systemie socjalnym ale jak będziemy wszystkie kraje traktować jak wrogów, to znów będziemy na serio traktowani jako naród dumny ale nierozumny! Póki co — nie wiem czy to z kolejnych pożyczek państwa również nasze miasto i sąsiednie gminy uzyskały promesy dotacyjne na budownictwo drogowe. W naszym przypadku to duża kwota ponad 23 mln zł na budowę drogi łączącej ul Raciborską z ul Gajową, oraz....Mam nadzieję, że w drugim etapie dotacyjnym nasze Rydułtowy dostaną dotację na niezwykle innowacyjną inwestycję promowaną ogromnie przez naszego Burmistrza Marcina Połomskiego związaną z wykorzystaniem „zielonego wodoru”. Zastanawiam się jednak, jak będzie z całym potężnym planem zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych przy galopujących cenach. Czy osoby około 80 roku otrzymają pożyczki na wymianę źródła ogrzewania, ocieplania budynku albo zostaną zmuszone do opuszczenia domu i przeniesienia do mieszkań socjalnych czy komunalnych. Widać stopniowe zagospodarowywanie opuszczonych lokali sklepowych — to cieszy. Denerwuje fakt, że przewidziany budynek szpitalny dla seniorów nie uzyskał wsparcia finansowego i nadal czeka na remont i adaptację. Miasto z uwagi na mały obszar nie ma zbyt wiele zieleni i aż się prosi by zagospodarować teren z tyłu szpitala na ogólnie dostępny park. Czy Radnych zainteresuje ta propozycja?. Zbliża się XXX-lecie samorządności naszego miasta - to dumna przez osiągnięcia miast rocznica, którą musimy godnie uczcić a najlepiej przez uruchomienie kolejnej inwestycji — może otwarcie tego parku i zakończenie II etapu rewitalizacji na machnikowcu? Niepokoją sygnały o rosnącej znów fali epidemii, czy znów będziemy izolowani mimo szczepienia a antyszczepionkowcy nadal będą głosić, że „nie ma epidemii, że przy szczepieniu wprowadzane są chipy” i nadal będą się śmiać z nas ci co wierzą w naukę i dyscyplinę społeczną. Kto w końcu ma być izolowany? Napisaliśmy kolejny projekt związany z naszymi Mieszkańcami dla udokumentowania faktów związanych z pierwszymi kontaktami „werbusów” z rydułtówikami — „hanysami”, o małżeństwach z werbusami, nieporozumieniach językowych, innej historii, zwyczajów, po prostu o skomplikowanej integracji. To chcemy zebrać, zapisać, zachęcamy do kontaktów starszych Mieszkańców z TMR, by na podstawie czasem komicznych wspomnień, różnych sytuacji, zrobić w lutym przyszłego roku piękną imprezę w rydułtowskim Domu Kultury. To będzie nasz - TMRu pierwszy wkład w obchody XXX-lecia samorządności Rydułtów.

Henryk Machnik

Ciepło, cieplej ...

Czas letni dla Ciepłowników wcale nie jest czasem wakacji i odpoczynku. To okres wzmożonych prac modernizacyjnych i remontowych, ale przede wszystkim tych, związanych z przyłączaniem budynków do sieci ciepłowniczej. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się długość sieci na terenie Rydułtów, a co za tym idzie możliwość przyłączenia budynków zlokalizowanych w zasięgu ciepłociągów. Z roku na rok rośnie też liczba Odbiorców ciepła systemowego. Zastosowanie nowych technologii budowy sieci, nowoczesne, wyposażone w automatykę pogodową węzły cieplne, a także bezpieczeństwo i wygoda korzystania z ciepła systemowego sprawiają, że mieszkańcy naszego miasta coraz częściej wybierają to właśnie źródło ogrzewania. Za wyborem ciepła systemowego przemawiają również działania lokalnego dostawcy ciepła, który rozbudowuje sieci i zapewnia kompleksową realizację prac przyłączeniowych od etapu projektowania, przez uzyskanie wymaganych pozwoleń, wykonanie przyłącza ciepłowniczego, a także dostawę i montaż węzła

ciepłego wraz z jego podłączeniem do istniejącej instalacji wewnętrznej w budynku oraz uruchomieniem ogrzewania. Wybierając przyłączenie do sieci ciepłowniczej przyszły Odbiorca ciepła systemowego nie musi podejmować praktycznie żadnych działań w tym zakresie, co w porównaniu z przyłączeniem innych mediów grzewczych, jest zdecydowanym atutem. Zaletami ciepła systemowego są również:

- wygoda - ogrzewanie nie wymaga praktycznie żadnej obsługi, a komfort cieplny zapewnia zabudowana w węźle automatyka pogodowa,
- bezpieczeństwo - nie istnieje zagrożenie wybuchem, pożarem, czy też zatruciem tlenkiem węgla,
- ekologia - budynek ogrzewany ciepłem systemowym nie potrzebuje komina, gdyż nie emituje żadnych szkodliwych substancji do atmosfery.

Ponadto warto wspomnieć, że ciepło systemowe pozwala spełnić wymagania Uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r., w myśl której wszystkie kotły, które nie będą spełniać standardu emisyjnego klasy 5 lub wyżej normy PN-EN 303-5:2012, będą musiały być wymienione na inny sposób ogrzewania budynku. Dokonując wyboru źródła ogrzewania budynku warto zatem rozważyć korzystanie z ciepła systemowego.

Zapytaj o warunki przyłączenia i sprawdź przewidywane koszty ogrzewania u lokalnego dostawcy ciepła systemowego.

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Rydultowy, ul. Tetmajera 150
tel. 32 72 94 068, 32 72 94 933**

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
podpisanych kontraktów z NFZ**

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna, Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna, Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień, Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe,

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
usług komercyjnych (odpłatnych)**

- Panele Fotowoltaiczne (Longi, Suntech, Vsun, Ecodelta, Jolywood oraz wiele innych)
- Inwertery (w tym mikroinwertery Hoymiles),
- Pompy ciepła
- Grzejniki i Folie na podczerwień,
- Piece na pellet,
- Pellet,
- Magazyny Energii.

BEST EKO

44-280 Rydultowy, ul. Gajowa 20
Tel: 799 169 992
e-mail: bestekopl@gmail.com

KORZYŚCI:

- Zakup razem z montażem
- Dofinansowanie
- Liczne promocje
- Dla każdego klienta karta do Kauflandu z ustaloną kwotą (każdy zakup u nas powoduje doładowanie karty).

Zapraszamy do naszego biura

Twoje biuro nieruchomości
Grupa Fibra Sp. z o.o.

Sprawdź nas:)

Chcesz kupić

lub sprzedać nieruchomość?

Zadzwoń: tel.: 668 714 406

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydultów, Rydultowy, ul. Plebiscytowa 47, tel. +48 515 828 453; Kolegium Redakcyjne (tel. +48 514 430 689, +48 510 791 300); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzęczek, J. Majer, J. Oleś, A. Kolodziej, L. Majer, Ewa Wierzbńska-Kloska; e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrzydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, komputerowy skład gazety: Janina Oleś. Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydultowy, FOTO SYCHA Rydultowy, fotoreporterzy: Bernadeta Oślizły, Damian Bizoń, Roman Gunia. Druk gazety: MZ Druk Radlin. Materiały zamieszczone w „Kluce” są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.